BARIŞIN, ESENLİĞİN BAYRAMI

Prof. Dr. Mehmet GÖRMEZ

İçerisinde pek çok güzellikleri ve hikmetleri barındıran Kurban bayramına bir kez daha ulaşmanın huzurunu, sevincini ve bereketini yaşamaktayız. Yüce Allah›ın çağrısına icabet edip hac ibadetini eda etmek üzere kutsal topraklarda bulunan hacılarımızla birlikte bütün İslam âleminin bayramını tebrik ediyor, hayırlara vesile olmasını diliyorum.

Kurban bayramı, barışın esenliğin; birlik içinde duanın, yakarışın; statülerden arınarak eşitlenmenin; kendini bilmenin, tefekkürün, tezekkürün, yenilenmenin; sabrın, nefisleri terbiye etmenin, hassasiyetin, hiç bir canı incitmemenin, yok etmemenin; çaresizliği gidermenin, yaşama bilincinin, kutlu yürüyüşün; tarihe tanıklık etmenin kutsalı ve geçmişi idrak etmenin; yoksula, kimsesize, çaresize yakınlaşmanın bayramıdır.

İçerisinde pek çok sembol, anlam ve değer taşıyan kurban ibadeti sadakatin, teslimiyetin ve fedakârlığın göstergesidir. Hac vesilesiyle Arafat›ı dolduran Müslümanlar, Allah›la misaklarını yenilerken, kurbanlarını sadece O›nun adıyla keserek ubudiyetlerini tahkim etmektedirler. Arafat›ta ihrama bürünen Müslümanlar artık Allah›tan başka sığınılacak bir melcenin olmadığına, farklılıkların birer rahmet olduğuna, tutku ve isteklerin geçici olduğuna; buna karşılık asıl emek verilmesi gerekenin takva olduğuna bilfiil şehadet etmektedirler. Allah›ı birlemenin ve ona teslimiyetin bir nişanesi olarak Hz. İbrahim, oğlu İsmail›i Rabbine kurban etmeye hazırlanırken, aslında insanlık tarihine muhteşem bir mesaj vermektedir. Rabbin rızasını her şeyin üstünde gören İbrahim? mesaj o günden bugüne Rabbimizle aramızdaki bağın nasıl olması gerektiği konusunda sayısız ölçü, hikmet ve işaretler sunmaktadır.

Devamı 7. sayfada

Hac ve Umrede Kul Hakkı

Dr. Murat KAYA

Nerede ve ne zaman olursa olsun kul hakkının çok mühim olduğu ve mü'minlerin bu hususta son derece hassas davranmaları gerektiği mâlumdur. Ama insanlar birazcık meşakkatle karşılaşınca bunu unutabiliyor. Bunun en fazla yaşandığı yer de hac ve umre oluyor.

Diğer taraftan Hac ve umrede sevaplar kat kat fazla olduğu gibi günahlar da aynı şekilde yüklü gelir. Zîrâ o kalabalıkta yapılan küçücük bir hatâ, pek çok insana sıkıntı verebilir.

1. Yolları daraltmak... Harameyn'de en fazla dikkat edilmesi gereken husus, herhalde yolları kapatmamaktır. Yol üzerinde namaza durmak, oturmak veya beklemek binlerce kişiyi sıkıntıya sokacağından çok büyük bir vebâli muciptir. Aynı şekilde ters yöne gitmek, tavafa girip çıkarken insanları yarıp geçmek veya aksi istikâmetten gelmek gibi hareketler de sevap ümîd ederken günaha girmek, bir sünnet-i seniyye icrâ edeyim derken harâma düşmek demektir.

Fıkıh kitaplarımızda tavâfını bitiren kimsenin Mescid'in müsâid bir yerinde tavâf namazını kılabileceği ifâde edilir. Âlimlerimiz, insanlar Makâm-ı İbrâhim'de namaz kılacağız diye tavâf edenlerin yolunu kesmesinler diye bu noktayı özellikle belirtmişlerdir.

Muâz b. Enes (r.a) şöyle buyurur:

"Ben Rasûlullâh (s.a.s.) ile birlikte bir gazveye çıkmıştım. Askerler konak yerlerini daralttılar ve yolu kestiler. Bunun üzerine Nebî (s.a.s.) bir münâdî göndererek askerler arasında şöyle nidâ ettirdi:

«–Kim bir yeri daraltır veya bir yolu keser (veya bir mü'mine ezâ verirse) onun cihâdı yoktur.»" (Ebû Dâvûd, Cihâd, 88/2629; Ahmed, III, 441)

Yolları daraltmalarından maksat ise eşyalarını halkın geçeceği yollara koyarak, trafiğin akışına mâni olmalarıdır. Rasûl-i Zîşân Efendimiz (s.a.s.), askerlerin lüzumsuz yere yerleri ve yolları daraltarak Allâh'ın kullarına eziyet etmelerinin ne kadar büyük bir hatâ olduğunu îlân etmiş ve askerlerin bu hareketten şiddetle kaçınmalarını sağlamak için de mübalağalı bir üslûb ile cihâddan hiçbir sevab alamayacaklarını ifâde buyurmuştur.

Efendimiz (s.a.s.)'in bu îkâzı açık arazide gösterilen bir dikkatsizlik karşısında sâdır olmuştur. Bir de bu dikkatsizlik yerleşim merkezlerinde ve şehirlerde, bilhassa da Mekke-i Mükerreme ve Medîne-i Münevvere gibi milyonlarca mü'minin birlikte ibadet etmek için toplandığı şehirlerde olursa, Peygamber (s.a.s.) Efendimiz'in buna ne kadar üzüleceğini ve gazaplanacağını hesap edelim…

İnsanlar bir tarafa, Rasûlullah Efendimiz (s.a.s.) hayvanlara bile eziyet edilmemesini emrederek şöyle buyurmuşlardır:

"…Yol üzerinde namaz kılmaktan ve oralara konaklamaktan sakının! Çünkü oralar yılanların ve yırtıcı hayvanların geçtiği yerlerdir. Yol üstüne abdest bozmaktan da sakının! Zira bu tür davranışlar kişiyi lânete mâruz bırakacak kabalıklardır." (Ahmed, III, 305; 381)

"Lânete mâruz kalacağınız üç şeyi yapmaktan sakının: Pınar başlarına, yol ortasına ve insanların gölgelendiği yerlere abdest bozmayın!" (Ebû Dâvûd, Tahâret, 14/26; İbn-i Mâce, Tahâret, 21)

2. Fiilen eziyet etmek. Hicaz yollarında, hava alanlarında, tavaf esnâsında, kapılarda, giriş çıkışlarda ve ziyâretlerde insanları itip kakmak, kendimize yol açmaya çalışmak gibi davranışlar müslüman nezâketine uymayan hareketlerdir. Rasûlullah Efendimiz (s.a.s.) bir gün Hz. Ömer (r.a)'e, tavâf esnâsında nezâketle hareket etmesini tavsiye ederek şöyle buyurmuştu:

"–Ey Ömer! Sen güçlü-kuvvetli bir adamsın. Hacer-i Esved'e erişmek için insanları sıkıştırıp zayıflara eziyet etme! Ne rahatsız ol, ne de rahatsız et! Tenhâ bulursan Hacer-i Esved'i istilâm et ve öp, aksi takdirde uzaktan «el sürüp öpme» işareti yap, kelime-i tevhîd okuyarak ve tekbir alarak geç!" (Ahmed, I, 28; Heysemî, III, 241)

Fıkıh kitaplarımızdan Mebsût'ta şu cümle yer alır:

"Hacer-i Esved'i öperek veya dokunarak selamlamak sünnettir. Müslümana eziyet etmekten kaçınmak ise farzdır. Sünneti yerine getirmek için bir Müslümana eziyet etmek uygun değildir."

3. Dil ile eziyet etmek. Harameyn'de dilimize hâkim olup sözümüzle kimseyi incitmemeye îtinâ göstermeliyiz.

Ashâb-ı kirâm, Peygamber (s.a.s.) Efendimiz'e:

"–Yâ Rasûlallâh! Falan kadının geceleri ibadet ettiği, gündüzleri oruç tuttuğu, daha başka iyilik ve hayırlar yaptığı, fakat komşularına diliyle eziyet

ettiği söyleniyor. Onun hakkında ne buyurursunuz?" diye sordular.

Allâh Rasûlü (s.a.s.):

"–Onda hayır yoktur, o cehennemliktir!" cevâbını verdi.

Bu sefer:

"–Falan kadının da farz ibadetlerden başka pek o kadar namaz kılıp oruç tutmadığı, ancak hayrına bir miktar yağsız peynir verdiği, bir de komşularına eziyet etmediği anlatılıyor." dediler.

Rasûlullâh (s.a.s.):

"–O cennetliktir!" buyurdu. (Ahmed, II, 440; Hâkim, IV, 183-184/7304; Heysemî, VIII, 169)

Günah olan bir hakâret cümlesi bir tarafa Kur'ân kıraati gibi çok teşvik edilen bir ibadetle bile insanları rahatsız etmemek gerekiyor. Rasûlullah Efendimiz (s.a.s.) bir gün Mescid'de itifâka girmişti. Bazı insanların yüksek sesle Kur'ân okuduğunu işitince perdeyi açtı ve şöyle buyurdu:

"Dikkatli olun, her biriniz Rabbine münâcâtta bulunuyor. Birbirinizi kesinlikle rahatsız etmeyin! (Kur'ân) okurken veya namazda, biriniz sesini diğerinin sesi üzerine yükseltmesin!" (Ebû Dâvûd, Tatavvu, 25/1332)

Katâde (r.a) şöyle buyurur:

"Mü'minlere eziyet vermekten sakının! Zira Cenâb-ı Hak onları korur ve onlara ezâ edenlere gazaplanır. Nakledildiğine göre Ömer bin Hattâb (r.a):

"Mü'min erkeklere ve mü'min kadınlara, yapmadıkları bir şeyden dolayı eziyet edenler, şüphesiz büyük bir iftira ve apaçık bir günah yüklenmişlerdir." (el-Ahzâb, 58) âyet-i kerîmesini okumuştu. Dehşete düştü ve hemen Übey bin Ka'b'a gitti. Yanına girip:

«–Ey Ebü'l-Münzir! Ben Allah'ın kitabından bir âyet okudum, her tarafım titredi. Vallâhi ben mü'minleri cezâlandırıyor, bazen de dövüyorum?!» dedi.

Übey bin Ka'b (r.a):

«–Sen bu âyet-i kerîmede bahsedilen kimselerden değilsin. Sen ancak bir muallimsin. (İnsanları terbiye ediyor, intizam üzere idâre edebilmek için böyle yapıyorsun.)» dedi." (İbn-i Ebî Hâtim, Tefsîr, X, 3153)

Hz. Ömer (r.a)'ın her tarafını titreten bu âyet-i kerîme bizim de en azından kalbimizi titretmelidir. Neyi niçin yaptığımızı bilmeli, yaptığımız bir işin fayda ve zarârını iyi hesâb etmeliyiz. Sünnet işlerken harâma düşmemeliyiz. Sünnet-i Seniyye'ye çok ehemmiyet vermeli ama onu işlerken Peygamber (s.a.s.) Efendimiz'in nazâket ve zerâfetiyle hareket etmeliyiz.

Redaktörün notu:

Yukarıda anlatılanları hacda bulunduğum günlerde aynı yaşadım. Örneklerle anlatayım:

...Daha hudüt kapısına dayanır dayanmaz hacı adaylarımızdan birisi ortadan kayboldu. İlgili bölge müftüsünü adamı aramaya gönderdik. Kırk elli dakika sonra çıkageldiler.

Devamı 7. sayfada

Hac ve Hüzün

Prof. Dr. Ahmet YAMAN

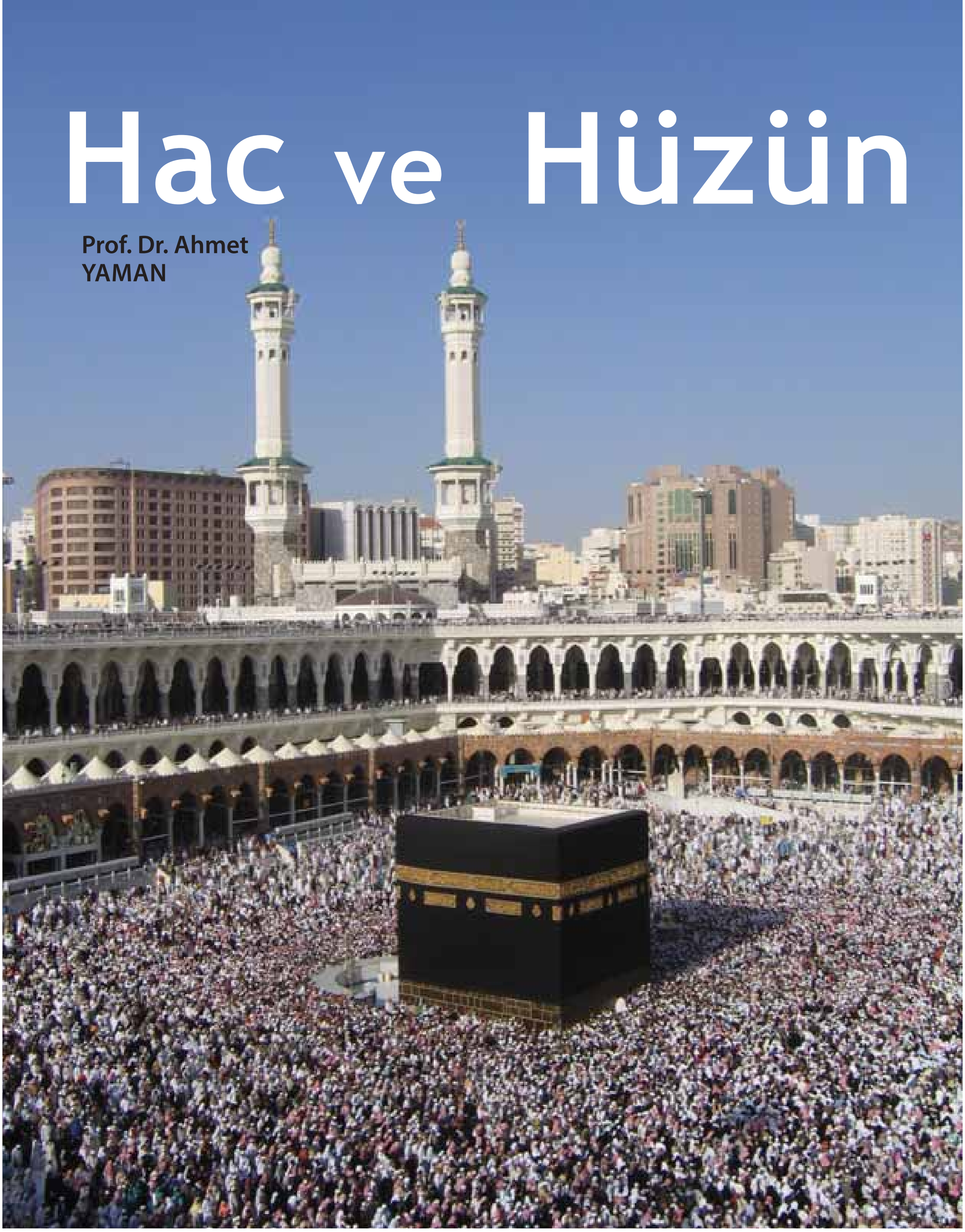

Bu iki kelime hiç yan yana gelebilir mi? Hacda hüzünlenilir mi ya da hacda hüzne yer var mıdır? O bir diriliş, bir arınma, bir durulma, bir yenilenme, bir şuurlanma ve yeni bir kıyam değil midir?

Elbette öyledir; öyle olmalıdır. Beytullah'ın etrafındaki tavafta tevhit, Safa-Merve arasındaki sa'yde adanmışlık, Arafat'ta mahşerin iliklerde hissedilen marifeti, Müzdelife'de Meş'ar-i Haram'da şuurlu bir zikir, Mina'da şeytana verilen ültimatom, Medine-i Münevvere'de Rasul-i Ekrem'e gönülden yapılan bey'at somutlaşırken hüzün de ne oluyor ki?

Sorular şaşırtsa da hac ve hüzün, ümmet-i merhumenin şu andaki görüntüsü itibarıyla aynı safta yan yana duran iki gerçeklik. Nasıl mı? Aşağıdaki satırlar bu soruya kısmen cevap teşkil ettiği gibi şu yargı çok da haksız olmadığımı gösterecektir: Evet hac da hüzünlenir; tıpkı orucun acıktığı gibi.

Yeryüzünde inşa edilen ilk mabet ve Yüce Allah'ın kendisine nispet ettiği evi olan Kâbe-i Muazzama'nın, etrafındaki gökdelenlerce kuşatma altına alınıp işgal edilmesi insanı hüzne boğuyor. Başınızı kaldırdığınızda semavatın enginliğine dalıp kudret-i ilahiyyeyi duyumsamak yerine, gökle ilginizi kesip tepenizden üzerinize âdeta "ene rabbükümul-a'lâ" dercesine abanan heyulalar içinizi acıtıyor. Hatim'den döner dönmez önü-

nüze dikilerek Rükn-i Yemani'yi istilam/istikbal etmenizi engelleyen bu ucube yapılar huşunuzu gasp ediyor. Gidişat onu gösteriyor ki, birkaç sene sonra gelenler, acaba Mekke'ye değil de yanlışlıkla Newyork Manhattan'a mı geldik diyecekler. Mekke'nin alemi Kâbe-i Muazzama iken artık Zemzem Tower'lar/Burcu Zemzem'ler 'modern totemler' olarak onu gölgeleyecek. Nitekim yeni seccadelerde Mescid-i Haram, artık "ulu" Zemzem Kulesi'nin gölgesinde küçük bir figür olarak yer almakta, Kule'nin tepesinden yapılan renkli lazer gösterileri ilginin odağını değiştirmekte, kıble artık Kule'ye göre tespit edilmektedir. Hâl böyleyken siz şu yaman çelişkiyi çözmeye çalışıyorsunuz: Kâbe örtüsüne altın ipek ve simlerle ".„Kim Allah'ın ibadet için koyduğu şeaire (alamet ve simgelere) uyup saygı gösterirse, şüphe yok ki bu kalplerin takvasından (Allah'a karşı gelmekten sakınmasından) dır.» (Hac, 22/32) yazmakla, O'nun yeryüzündeki en büyük şiarı olan evini, ümmetin ortak kıblesini bu yüksek yapılar arasında bir ayrıntı hâline getirmek nasıl bağdaştırılabilir?

Allah'a kulluğun, yaratılmışlara şefkat ve merhametin, dünyadan vazgeçebilme erdeminin ve ahirete hazırlık yapma iştiyakının zirvede olması gereken Mescid-i Haram'da sıklıkla şahit olduğunuz kimi manzaralar hüznünüzü artırıyor. Şöyle ki:

Tavaf ederken "Hayır, otuzdan aşağı olmaz." diyerek telefonda araba pazarlığı yapan Müslümanın, tavafın şekline uymakla beraber özünden uzak oluşu sizi de etkiliyor. Eliyle, dirseğiyle, olmadı omuzuyla etrafı yara yara tavaf eden Müslümana "İstersen var bin hacca; hepsinden iyisi bir gönüle girmektir." diyen Yunus'un şu dizeleriyle hatırlatmada bulunmak istiyorsunuz:

Bir kez gönül yıktınsa Bu kıldığın namaz değil
Yetmiş iki millet dahi Elin yüzün yumaz değil

Göğsündeki armasında haç işareti, arkasında yıldız futbolcusunun ismi bulunan bir Avrupa takımının formasıyla tavaf eden gençlere "en çok kimi seviyor ve örnek alıyorsun?" sorusunu yöneltmek istiyorsunuz. Sırtındaki çantada kocaman bir haç işaretli bayrak olan bir kardeşinize bunun ne anlama geldiğini anlattığınızda hiç umursamadan tavafına devam etmesi karşısında yıkılıyorsunuz.

Küresel büyük markaların iri reklam veya amblemlerini taşıyan giysi, aksesuar, şemsiye ve çantalarla etrafta sık sık göz göze gelmeniz, kapitalizmin ağlarına burada bile takıldığınızı hissettiriyor.

Mescid-i Haram'ın içinden hastalar ve tekerlekli sandalyede tavaf edecek olanlar için hazırlanan platforma kanguru, evet kanguru resimleriyle donatılmış yer döşemelerini adımlayarak çıkarken Beytullah'ı hayvan resimleriyle "donatan" zihniyeti o evin sahibine havale ediyorsunuz.

e) Dünyanın en büyük gazlı içecek üreticisinin kutusunu Altınoluk'un altında Hatim duvarı üstünde gördüğünüzde irkiliyorsunuz.

Mescid-i Haram içinde fotoğraf çektirme merakına ne demeli? Kâbe'yi arkasına alıp elleri niyaza kaldırmış vaziyette poz verenleri, Kâbe duvarına yanağını dayayıp bir eliyle bunu fotoğraflamaya çabalayanları, güle oynaya yapılan toplu çekimleri, sonrasında acaba nasıl çıkmış diyerek ekrana odaklanmaları görünce bir turistik tatil yöresinde bulunduğunuz zehabına kapılıyorsunuz. Bu o kadar çok rastlanan bir durum ki, haccı hiç bilmeyen bir kimse, Kâbe fonlu fotoğraf çektirmeyi sanki onun menasikinden bir mensek ya da hacca gittiğini ispat etmek üzere bir makama gösterilmesi zorunlu olan bir belge olarak değerlendirebilir. Sanki "Ey kulum! Hacca gittin mi?" sorusuna "Elbette Ya Rabbi; işte fotoğraflı kanıtı" denecek gibi.

Ellerindeki bez parçalarını, giysi ya da çamaşırları Kâbe'nin duvarına veya Makam-ı İbrahim'in mahfazasına sürme telaşındaki Müslümanları görünce İslam dünyasının genel eğitim düzeyinin ve din telakkisinin hâlâ diplerde

seyrettiğine hayıflanıyorsunuz. Hz. Peygamber'in (s.a.s.) bitirmeye çalıştığı totemizm kalıntılarının ve Cahiliye telakkilerinin milenyumda kitlesel olarak sergileniyor oluşu ne hazin! Neymiş, Kâbe'ye sürülen çamaşırı giyen oraya davet edilirmiş; nasibi açılır, sırat-ı müstakim üzere olurmuş. Mekke'deki güvercinlere atılan yemlerde bile kutsiyet arayan, onları toplayıp "kısmeti kapalı" olanlara ya da çocuk sahibi olamayanlara çare olmak üzere yurtlarına götüren Müslümanlar, Mina'da şeytanları taşlıyorlar ama acaba cehalet şeytanını ne zaman taşlayacaklar?

"Hac Arafat'tır" buyruğuna uyarak menasi- kin en önemlisini eda etmek üzere Arafat'a çıkıyorsunuz. Tıpkı mahşerde toplanmış ve o dehşetli hesap verme gününde mahkeme-i kübraya çıkmak üzere sırada bekliyor gibi vakfeye duruyorsunuz. Ama gel gör ki, milyonlarla birlikte Arafat'a ulaşmak ve oradan Müzdelife ve Mina'ya intikal zorlukları, her birinde karşılaştığınız altyapı yetersiz likleri kişiyi Allah'ın huzurunda bulunma duygusundan uzaklaştırıyor. Tuvaletlerin yetersizliği ve düzensizliği, akmayan suları, yolların kifayetsizliği ve araçların çalışamaması sebebiyle Mina'ya kadar saatlerce süren yürüyüşler, "Rahman'ın misafirleri"ne sunulan hizmet böyle mi olmalı dedirtiyor. Yürümekte zorlanan yaşlılar, hastalar, düşkünler ve çocukları görünce ev sahipliğinin kalitesini hatta zekâsını sorguluyorsunuz. Hiçbir altyapı, mühendislik, bayındırlık ve iskân eğitiminiz olmadığı hâlde düşünüyorsunuz: Arafat-Mina arasındaki düz arazide çok hatlı bir raylı sistem düşünmek, sürekli ring yapan raylı ulaşım araçlarıyla milyonları temiz, rahat ve hızlı bir biçimde Müzdelife'ye oradan Mina'ya ulaştırmak çok mu zordur? Cemerat'ı dört kata çıkarmak ve yolları genişletmek için binlerce kişinin telef olmasının beklendiği gibi Arafat-Mina arasını gündeme almak için çok sayıda ölüm ve "hayır dua" mı gerekmektedir.

Tavaf sırasında gözüme iliştiği ilk anda garipsemiştim. Kısa kollu gömleğiyle iri bir siyahi hanım önümde tavaf ediyor. Kısa kollu gömlek ve tavaf! Tavafta setr-i avret ihlalinin ne ceza gerektirdiğini düşünürken sırtına sardığı bebeğini fark ettim; sonra kucağında taşıdığı ikinci bir çocuğunu ve sağ eliyle tuttuğu 5-6 yaşlarında olduğunu tahmin ettiğim üçüncüsünü. Yapayalnızdı ve ikisini bedeninde taşıdığı birini elinden tuttuğu üç küçük evladıyla tavaf ediyordu. Bir taraftan da sırtında ağlamakta olanı susturmak amacıyla olsa gerek beşik gibi sallanıyordu. Onu bu yoksunluk ve yalnızlığa rağmen buraya getiren imanı düşününce setr-i avret ihlalini hepten unutuyor ve gözlerim yaşararak kendimi sorgulamaya başlıyorum.

Hak Teala'dan niyazım; bütün kusur ve duyarsızlığımıza rağmen haccımızı mebrur, amelimizi makbul ve sa'yimizi meşkûr eylemesidir.

GERLOVA

Yayla-orman karışımı yeşil yurdumuz
Asâletle yoğrulmuş toprakla suyumuz
Kıldan incedir Hakka karşı boynumuz
Ceddim, istikamettir derdi esas yolumuz.

Gerlova yöresinden gelir bizim soyumuz
Haddimize düşmez demek, şuyuz ya da buyuz
İnsâniyetle özdeş olmuş hassas ruhumuz
Biz biziz, nereye gitsek değişmez huyumuz.

Haftada bir Osman Pazarı'nda buluşuruz
Köylerimizden akın eder eş ve dostumuz
Yediden yetmişe bütün ahvali konuşuruz
Müftü dert dinler, ağlayanı güldürür kuşkusuz.

Çarşı-pazar içerisinde gezer koşuştururuz
İhtiyaçtır deyip torbamıza bir şeyler koruz
O gün dorukta olur milletçe huzurumuz
Zaman akıp gider, tükenmez eforumuz.

Uzaklaşınca havâlimizden esefle burkuluruz
Sancılanır hep özlemle sağ ve solumuz
Sanki kırılır aniden kanat ve kolumuz
Geçen yolcuya köy ve kasabamızı sorunuz.

Gerlova'nın öncüleriyle hemhal oluruz
Maziye dalar şanlı geçmişi konuşuruz
İstikbal için nice hayaller kururuz
Hakşinas ecdadın vefakâr torunuyuz.

Selamete giden yola davetle sorumluyuz
Hak ve hakikatin yılmaz savunucusuyuz
Aza yetinmek çoğa şükretmekle mutluyuz
Başkasının değil ancak Allah'ın kuluyuz.

Ahmed Hasan BAHADIR

BARIŞIN, ESENLİĞİN...

İslam ümmeti bugün bir taraftan sevincin ve huzurun bayramını yaşarken diğer taraftan acının bayramını yaşamaktadır. İslam beldelerinin sokaklarında akan kanlar, İbrahim›in İsmail için akıttığı kanlar değil; İsmail›in canına karşı verilen kurbanların kanları da değil, evlatlarımızın, kardeşlerimizin, canlarımızın kanıdır.

Bugün İslam coğrafyasında hikmetini yitirmiş medeniyet havzasının mirasçıları olan bizler, silahın gücüyle değil, selâmın rahmetiyle birbirimize karşı güveni tesis ederek barışı ve esenliği pekiştirelim. Evlatlarımızın, kardeşlerimizin, canlarımızın akan kanlarına dur diyelim. Ümitsizlik vadilerinde yuvarlanan insanlık adına ümit olalım. Cennetini yitirmiş Adem'in çocuklarına teselliler sunalım. Bu bayram, çatlak dudaklarımıza pınar, çorak gönüllerimize inşirah olsun. Seslerimizi dua dua avuçlarımızda biriktirelim, utançlarımızı, ayıplarımızı pişmanlıklarımızı "ah"larımızı rahmetinin kucağına dökelim. Gafletin çamuruna batmış insanlık adına, kin ve nefretin, ırkçılığın ve ayrımcılığın hükmettiği âleme kalplerimizi kardeş kılarak, renge, ırka, dile, kültüre, coğrafyaya, makama, mevkiye bakmaksızın kardeşçe var olalım, örnek olalım, ümit olalım. Kardeşin kardeşi kuyuya attığı, kardeşin kardeşe el kaldırdığı bir çağda, Habil gibi engin, Yusuf kadar derin; İbrahim gibi halim, İsmail gibi sabır timsali olalım.

Bayram sevincini evlerinden, yurtlarından, topraklarından ayrılmak zorunda bırakılarak ülkemize sığınan Suriyeli kardeşlerimizden de esirgemeyelim. Bir tebessümle dahi olsa yanlarında bulunalım. Kimsesizlerin kimsesi olalım.

Bu duygular içinde gerek yurt içinde gerekse yurt dışındaki bütün vatandaşlarımızın, Arafat'ta Cenab-ı Allah'a mülaki olmaya çalışan kardeşlerimizin, tüm İslâm âleminin mübarek Kurban bayramını kutluyor, bu bayramın iç dünyamıza, hanelerimize, ülkemize, dünyamıza huzur ve mutluluk getirmesini Cenab-ı Allah'tan niyaz ediyorum.

Hac ve Umrede Kul Hakkı

"Be Ahmet aga, neredeydin?" sorusuna cevabı: "Be canım orada bir çeşme gördüm de, aptes aldım da, namazımı kılıvereyim dedim.." Acaba herkes bir yana çekerse hudüdu ne zaman ve nasıl geçeceğimizin hesabını bile yapmamıştı.

...Sabah kahvaltısına varıyoruz. Beyaz elbiseleri içinde gencecik erkekler omuzları üstünde yemekhaneye yiyecek taşıyorlar. Bizim hacı adayları merdivenler üstüne dizilmişler. Aralarında da daracık bir yol bırakmışlar geçmeye. Hacılarımızdan bir tanesi geldi, tam o yolun üstüne durdu, yolu kapattı, o akşam bir yol kendisine niye böyle yaptığını sorduğumda; "Ne bileyim, be yahu!.. Ne bileyim, be yahu!.." diye kendisini haklı çıkarmaya çalışıyordu.

...Yemekhane pırıl pırıl. Masaların üzerinde herkese herşeyler var; Haşlanmış yumurta, portakal, maden suyu, ekmek, peynir, kaşar, zeytin, konfitür... Yiyip de doymamak elde değil!Fakat hacı adaylarından kimileri yerine oturur oturmaz yanıbaşına gelip oturacak kişinin ya portakalını, ya yumurtasını, ya ekmeğini veya suyunu alıp kendi önüne, koyuyor. Ne kadar da çirkin bir hareket!

...Otobüste fotoğraf çekiyorlar. Aralarından birisi: "Bizi de bir çeksek ya be kardeşim!" diye rica ediyor. Cevap: "Filim bitti!" Biraz sonra bakıyorsun yine aynı makine ile başkasını filme alıyor. Hem dil ile, hem de hareketleriyle günah işliyor. Bu kutsal mekânda yalan yapmayı kendisine nasıl yakıştırıyordu?

...Cidde havaalanında hudüt kontrolundan geçmeliyiz. Bir ara grup sorumlusu: "Aziz hacı kardeşler, beş kişinin pasaportu yok! Kim almışsa, lütfen, çıkarsın!" Herkesler susuyor. Tekrar ediyor. Yine ses çıkaran yok. Bölge müftülerinden birisi: "Bak ben şimdi pasaportları nasıl bulacağım!" diyerek bir iki adımda birisinin koynundan beş pasaportu çıkarıyor. Soruyoruz adama: "Niye aldın bu pasaportları? Bak, bu arkadaşlarımız da hudut kontrolünden geçecekler!"

O, bilmezmiş, anlamazmış!..

...Hacdan dönüyoruz. Yol boyu bir köyde durmuşuz. İnecek hacılarımız var. Bir tanesi inmiş, arkası otobüse doğru, önünde mavi bir tuba tutuyor. Zemzem suyu olacak. Otobüs hareketle yoluna devam ediyor. İçeride kalanlardan birisi: "Ya arkadaşlar! Sayın hacılar, benim zemzem tubam yok!" diye hayıflanmaya başlıyor. Biraz önce arkasını otobüse dönmüş olan onun tubasını almış, gizliyor... Kendisine nasıl yakıştırabildi? Hacdan dönüyor, günah işliyor! Nasıl bir vicdanla konu komşusuna zemzem suyu ikram edecek? Sevap yapayım derken günah işlediğini bilemiyor mu?

o

Bunları haccı kötülemek için yazmıyorum. Bilâkis, bir hacıya yakışmayacak hareketler olduğu için yazdım, inşallah, başkaları yapmaz diye. (İ.Ç.)

Yusuf Selman TAN

Peygamberler şehri Diyarbakır

YÜZYILLAR Cesetlerini Çürütmedi

Bir dost meclisinde sohbet edilirken mecliste, 1995'li yıllarda Diyarbakır'da Vali Yardımcılığı görevinde bulunan Cemal Kansız Bey de vardı. Cemal Bey, Diyarbakır Ovası'nın yüzde otuzunu sulayan Dicle Barajı'nın yapımı sırasında yaşanan bazı hadiseleri nakletti. Anlattıklarından en dikkat çekici olanı, türbeleri şu anda suyun altında kalan Zülkifl ve Elyesa (a.s) nın kabirlerinin nakledilmesiydi. Zülkifl ve Elyesa (a.s)'ın 3 bin 200 yıldır açılmayan kabirleri açılmış, naaşları alınıp yakınlarda bulunan bir tepede yaptırılan yeni mezarlarına yerleştirilmişlerdi. İki peygamberin cesetleri de çalışmayı yapanların ifadeleri ile diri gibi durmaktaydı.

9 Peygamber Kabri, üç makamı, 890 sahabi kabri var

Eğer siz bir haberi veya bir bilgiyi yeni duymuşsanız, o haber sizin için yenidir. Üstelik insanımızın çoğunun bırakın nakli kubûr hadisesini bu iki peygamberin kabirlerinin Türkiye sınırları içinde medfun olduklarını bildiklerini de zannetmiyordum. En azından kendim ilk defa duyuyordum.

Zülkifl ve Elyesa (a.s) Kuran-ı Kerim'de adları övülerek geçen iki peygamber. Sâd Suresi 35 ve 48. Ayet i kerimeleri arasında şöyle buyruluyor:

"Kuvvetli ve basiretli kullarımız İbrahim'i, İshak'ı ve Yakub'u da an. Biz onlara ahiret yurdunu düşünme özelliği ile temizleyip ihlaslı (kullar) yaptık. Onlar bizim yanımızda seçkinlerden, hayırlılardandır. İsmail'i, Elyesa'ı, Zülkifl'i de an. Hepsi iyilerdendir."

Enbiya suresi 85 ve 86. Ayet i kerimelerinde de şöyle buyruluyor.

"İsmail, İdris ve Zülkifl hepsi sabredenlerdendi. Onları rahmetimize soktuk. Şüphesiz onlar salih olanlardandır."

Peygamberler şehri

Diyarbakır'a 'Peygamberler Şehri' deniyor. Merhum Cumhurbaşkanı Turgut Özal'ın bir Diyarbakır'a gelişinde böyle bir pankart dikkatini çekiyor ve etrafındakilere 'Burada hangi peygamberler var?' diye soruyor. Peygamberlerin isimleri sayıldıktan sonra Zülkifl ve Elyesa (a.s) ın kabirlerinin barajın suları altında kalacağı bilgisi de veriliyor. Merhum Özal, Diyanet ile görüştükten sonra Başbakanlık talimatı ile kabirlerin nakledilmesi çalışmasını başlatıyor.

Yerleşik bilgiye göre, Diyarbakır'da 9 peygamber kabri, 3 peygamber makamı var. Diyarbakır merkezde Yunus ve Cercis Peygamberler, Eğil ilçesinde Zülkifl, Elyesa, Harun-ı Asafi, Danyal (Zülkifl (a.s) oğlu), Nebi Hallak ve Nebi Harut, Ergani ilçesinde ise Enüş peygamber bulunuyor. Hz. Enüş, Hz. Adem'in 6. göbekten torunu, Hz. Nuh'un dedesi, Kuran'ı Kerim' de adı geçen Hz. Şit'in oğlu. Hz Enüş'ün ismi de Tevrat'ta geçiyor.

İsmi kutsal kitaplarda geçmeyen peygamberlerin

eski medeniyetlere gelmiş 124 bin peygamber arasında olduğu rivayet ediliyor.

Kuran'ı Kerim'de Yunus Suresi 47. Ayet'i kerimede şöyle buyruluyor: 'Her milletin bir peygamberi vardır.' Yine Mü'min Suresi 78. Ayette şöyle buyruluyor; 'Andolsun ki senden önce (de birçok) peygamberler gönderdik; onlardan kimini sana anlattık, kimini de anlatmadık. (Bilesin ki) hiçbir peygamber, Allah'ın izni olmadıkça bir ayet (veya mucize) getiremez...'

Diyarbakır'da 3 de peygamber makamı bulunuyor. Peygamber makamları genellikle o peygamberlerin yaşadıkları, ibadete çekildikleri veya yazın çıktıkları yerler olarak biliniyor. Yunus Peygamberin makamı Fiskaya'da, Zülkifl (a.s) Ergani'de, İlyas (a.s) Diyarbakır merkezde bulunuyor.

Etrafımızdaki diğer ülkelerde bulunan peygamber kabirlerinin adetleri ile kıyaslandığında Kudüs'te 6 Peygamber mezarı, Ürdün'de 4, Suriye'de 2, Irak'ta 4 peygamber mezarı bulunuyor. Dikkat edilirse sadece Diyarbakır vilayetimizde etrafımızdaki birçok ülkeden daha çok peygamberin medfun olduğunu görüyoruz.

Mekke ve Medine'den sonra en çok sahabe kabrinin Diyarbakır'da medfun olduğunu yine bilmi-

yorduk. Diyarbakır merkezde 541, ilçelerle birlikte toplam 890 sahabenin medfun olduğu kaynaklarda geçiyor. 8 bin civarında sahabenin hem fetih için hem de Yezid zamanında Diyarbakır'a geldiği ve çoğunun buralarda kaldığı tahmin ediliyor. 659 yılında Halid Bin Velid'in oğlu Süleyman bu bölgeyi İslam'la tanıştırmış ve kendisi ile birlikte 27 arkadaşı Diyarbakır Merkezde Arapgir Camii altında medfun bulunuyorlar. Halid Bin Velid'in soyu Arapkendi bölgesine, Hz. Ömer'in soyu Prejman'a, Hz. Abbas'ın soyu Eğil'e, Hz. Ebubekir'in soyu Suni köyüne yerleşiyorlar. Diyarbakır'dan Midyat ve Bitlis'e kadar Seyyit soyu bu bölgeyi mekan tutmuşlar.

Harem-i şerif Diyarbakır ulu Camii

Diyarbakır'da ilk önce Ulucami'yi ziyaret ediyoruz. Evliya Çelebi Diyarbakır Ulucami'nin 5. Harem-i Şerif olduğunu yazıyor. Mescid-i Haram, Mescid-i Nebevi, Mescid-i Aksa, Şam Emevi Cami ve Diyarbakır Ulu Cami. Ulucami'nin mimarisi, avlusu Emevi Cami'ne çok benziyor. Sonra kitabeyi okuyunca iki Cami yi de Melikşah'ın yaptırdığı bilgisine ulaşıyoruz. Ayrıca Evliya Çelebi Seyahatnamesi'nde Ulucami'nin orta kısmının Hz. Musa zamanında yapıldığı bilgisini de veriyor.

Sonra Dicle Üniversitesi Tıp Fakültesi Çocuk Hastalıkları bölümünde Prof. Yusuf Kenan Haspolat Bey'le görüşüyoruz. Yusuf Kenan Bey Said-i Nursi'nin akrabalarından, kendisini kültür varlıklarımıza, peygamber kabirlerine, sahabe kabirlerinin tesbitine, kurtarılmasına adamış bir insan.

Bölge tarihiyle ilgili anlattıklarından bazı önemli notlar şöyle:

"Yaradan son buzul çağından sonra hayatı başlatırken buzulların ilk eridiği yerin Diyarbakır'ın arkasındaki Karacadağ ve civarı olduğu bilgisi bugün jeoloji biliminin tezleri arasında.

Barajlar yapılırken arkeolojik mekanların kurtarılması istendi. Bu çalışmalarla son 30-40 yıldır dünya tarihi değişti. Eskiden Medeniyetin Beşiği Sümerler ve Babiller bilinirdi. Şu anda arkeolojik bulgular ışığında dünyanın en eski yerleşim yeri Diyarbakır oldu.

M.Ö. 800 lerde dünyada ilk buğday üretimi Ergani Çayönü'nde gerçekleşmiştir. Gül, incir ve üzümün ilk yetiştiği yerdir.

Dünyada Sibernetiğin, robotların ve hidroliğin yapıldığı ilk yer Artuklular zamanında Diyarbakır'dır. El Cezeri de, El Heysemi de Diyarbakır'lıdır."

Yusuf Kenan Hoca'ya Diyarbakır isminin nereden geldiğini soruyoruz. Şunları anlatıyor:

"Diyarbakır ismi de, Amid ismi de Hz. İbrahim'den gelir. Hz. İbrahim'in Sara ve Hacer validelerimizden sonra evlendiği Katura isimli hanımından 6 çocuğu oluyor. 6. Çocuğunun ismi Amid'dir. Diyarbakır'ı kuran oğlu da odur.

Nemrud da bu bölgede yaşamış. Hz. İbrahim ondan uzaklaşıp Harran'a gidiyor ve orada 15 yıl kalıyor.

Diyarbakır ismi ise Bekir Bin Vail'den geliyor. Ashab ı Kiram ve yakınları bu bölgeye gelip içlerinde en çok akrabası olan Bekir bin Vail olunca Diyarbakır ismini ondan alıyor. Bu sahabi de Hz. İbrahim'in neslinden.

YAHUDİLERİN ARZ-I MEV'UD'UNUN ORTASI DİYARBAKIRDIR

Yahudi kaynaklarına göre Aden Cenneti'nin merkezi burasıdır. Yahudilerin ebediyyen yaşayacaklarına inandıkları Arz-ı Mev'ud diye bilinen Dicle ve Fırat'ın ortası yani Diyarbakır'dır.

Diyarbakır Peygamberler, Sahabiler ve Evliyaullah'ın şehridir. Burası kutsal bir beldedir. İnsanımız ırk ayrımı olmadan Peygamberlerin ve Ashab-ı Kiram'ın yüzü suyu hürmetine yine bu topraklarda birlikte yaşayacaklardır. Çünkü her iki ırk da aynı dine bağlıdır, aynı ruha sahiptir.

Dünya Savaşı sırasında Darul Muallimî'nin 700 öğrencisi savaşa gidiyorlar ve içlerinden dönen yok.

Yusuf Kenan Hoca'nın hizmet davetlerine tercüman olduktan sonra 6 peygamberin medfun olduğu Eğil İlçesi'ne geçiyoruz. Eğil, Dicle'nin kenarında Diyarbakır'a 50 kilometre uzaklıkta. Tevrat'ta ismi Serharib olarak geçiyor. 4 dönem Asurlular'a mekan olmuş. Süleyman ve Davud Peygamber Asurlular'ın Sultanı oldukları için M.Ö 1200 lerde Diyarbakır'ı fethetmişler ve bu bölgede yaşamışlar. Süleyman (a.s) teyzeoğlu Asaf bin Behriya'da Eğil'i fetheden peygamberdir.

Nebî Harun tepesi Dicle Barajı'nın üstünde hakim bir manzaraya sahip. Zülkifl ve Elyesa (a.s)'ın yeni mekanları burası. Kendileri için güzel bir türbe, cami ve ziyaret alanı yapılmış. Harun tepesinden baraja baktığınız zaman kıyıların bazı kısımlarında suyun yarı yarıya altındaki eski yerleşim yerlerini görebiliyorsunuz. Bu şekilde barajın altında 300 farklı yerleşim yeri olduğu kayıtlarda geçiyor.

Kuran'da ismi geçen bu mübarek peygamberlerimizi ziyaretten sonra kabirleri nakleden canlı şahitlerle görüşmek üzere Diyarbakır'a dönüyoruz.

Canlı şahitler anlatıyor...

1995 yılında Başbakanlığın talimatı ile kabirleri nakletmek için Vakıflar Genel Müdürlüğü ve Diyanet İşleri Başkanlığı ortak bir çalışma başlatıyorlar. İlk iş olarak bir komisyon kuruluyor ve bu komisyon Vakıflar Genel Müdürlüğü'nün Nebî Harun tepesindeki türbelere naaşların taşınması işini üstleniyor.

Bölgede kabirlere dokunulmasının saygısızlık olarak addedilmesinden dolayı vazifelerini sessizce yapmaları isteniyor. Ayrıca komisyon üyeleri karşılaşacakları durumları anlatmamak üzerine yemin ediyorlar. Komisyon üyesi Burhanettin İncedursun yeminin sebebini şöyle açıklıyor: "Bu kabirler halk tarafından yüzyıllardır peygamber kabri olarak biliniyor. Ya içinden birşey çıkmazsa böyle bir durum için tedbir alıyorduk."

Mollalar vefat etmiş olduklarından dolayı biz Mahmut Laçin, Burhanettin İncedursun ve Molla Ömer'in yakını Seyda İbrahim Yılmaz Beyler ile görüşmeler yaptık. Anlatılanlardan önce 2 peygamberle ilgili kim olduklarına dair kısaca bigi verelim; Elyesa (a.s) ın İlyas (a.s) ın vefatından sonra Eriha (Batı Şeria Filistin) de peygamberlik yaptığı ve çok mucizeler gösterdiği kitaplarda anlatılıyor. İsrailoğullarını doğru yola davet etmesine rağmen çok azının kendisine inandığı, iman etmeyen çoğunluğun başına ise Asurluların musallat edildiği biliniyor. Tevrat'ta ismi Elişa olarak geçer. Zülkifl (a.s) ise Eyyub (a.s) ın oğludur o da İsrailoğulları peygamberidir ve Elyesa (a.s) dan sonra gelmiştir.

Mahmut Laçin Bey kabirlerinin nakledilmesi sürecini şöyle anlattı:

"Komisyon üyeleri olarak keşif amacı ile kabirlerin başlarına gittik. Şu anda Elyesa (a.s) ın kabri, mescidi ve 42 odadan müteşekkil asırlardır ilme, irfana hizmet eden medresesi 5 metre suyun altındadır. Zülkifl (a.s) eski kabri ise 30 metre suyun altında bulunuyor.

Nakil gecesi görülen rüya

O gün orada o mübarek zatlara 'Ey mübarek zatlar yapmak istedğimiz hizmet sizi suyun altında kalmaktan kurtarıp daha güzel bir yere nakletmek ve bizden sonra gelecek nesillerin de dualarına vesile olmaktır' dedik. Kazmaya başlayacağımız sabah namazında Molla Ömer bana dedi ki: 'Bu gece rüyamda bir kayanın üzerindeki oyuktan kurumaya yüz tutmuş bir asmayı sizinle beraber oradan söküp daha verimli bir yere diktik, hemen meyve verdi. Yapacağımız iş çok hayırlıdır.' Tuttuğumuz 5 işçiyle Elyasa (a.s.)'ın kabrinde kazma çalışmalarına başladık. Dikkatle ve edeple çalışıyorduk. İkinci günün sonuna doğru yaklaşık iki metre derinlikte nâşa ulaşıldı. Ben işçilerin yemeğini getirmek için eve gitmiştim. Çalışan ekip 9-10 gün boyunca bizim evimizde misafir edilmişlerdi. Döndüğümüz sırada ceset ortaya çıkmıştı. Nâşı kaldırıp, hazırlayıp, tabuta ve yeşil örtülere yerleştirdik. Ceset ve kefen sapasağlam duruyorlardı. Kefen, el örmesi yünden bir kumaştandı ve keçe gibi kalındı. Bedene tamamen yapışmıştı. Tutup kaldırdık, bizlerden daha iriydi ama zayıftı. O anı yaşamak güzeldi. Allah hepimizin imanını kamil etsin. Haya edip kefeni açmadık. Naaşı fatihalarla, salavatlarla, tekbirlerle kaldırıp yeni yerine ulaştırıp defnettik.

Peygamber Efendimiz'in (s.a.v) beyanıyla sabittir ki: 'Toprak peygamberlerin cesetlerine herhangi bir zarar veremez.' Biz gördük ki cesette herhangi bir zarar olmadığı gibi kefenin üzerinde de küçük bir leke dahi söz konusu değildi.

'Kesf-i Hacer' ile yapılan mezar

Üçüncü gün Zülkifl (a.s.)'ın mezarında çalışmaya başladık. O mübareğin mezarı kayalık bir yerdeydi. Yolu yoktu, arazi araçlarıyla gidip geliyorduk. Zülkifl (a.s.)'ın mezarına ulaşabilmek için büyük bir kayayı kırıyorduk. Hayli zorlandık. Hatta bir ara 'Acaba birşeye ulaşamayacak mıyız?' endişesine kapıldık. Epey sonra kayanın kenar tarafında kesme taşlardan örülmüş olan bir duvara ulaştık. Yontulmuş bu taşları kırmadan kalıplar halinde çıkarmaya çalıştık. Taşların arasında 'Kesf-i Hacer' denilen o zamanın çimentosu uygulanmıştı. Bu çimento yumurta akı, kum, kireçten yapıldığı için çok sert ve desenliydi. Taşlar, kayanın kenarında ama biraz çıkıntılı olarak kabrin dört bir tarafını kaplıyordu. Taşlardan oluşan bu duvarı kaldırınca gördük ki, Zülkifl (a.s.)'ın kabri kayanın içine sanduka gibi oyulmuş bir yerdi. Vücudunun yarısından fazlası kayanın içindeydi.

Sonra o taşların hepsini, kendim suyun öbür tarafına taşıyarak şimdiki mezarlarını da onunla kapattım. Elyesa (a.s.) için de aynısını yaptım. Ayrıca Elyesa (a.s.)'ın mezar taşını da taşıyıp başucuna yerleştirdim. Kabir taşında arapça ibareyle Elyesa (a.s.) olduğu yazıyordu. Kitabeyi 1100 yıllarında İnanoğullarının yazdırdığı tahmin ediliyor. Zülkifl (a.s.)'ın kabir taşlarını getirmemizin ise imkanı yoktu. Çünkü başucundaki kitabe kayanın üzerine yazılmıştı. Ayak ucundaki kitabe ise kayanın içine gömülmüştü. Tonlarca ağırlığındaki o kayayı kaldırmamız mümkün değildi. Zülkifl (a.s)'ın kefeni de Elyasa(a.s)'ın kefenine benziyordu ve sımsıkı sarılmıştı. Kefenin başucu açılmıştı ve Molla Ömer bana, 'Bak Mahmut Hoca beyaz saçları bile aynen duruyor' dedi. Mübarek naaşı kaldırırken ben ayaklarının altından tutmuştum. Uyur vaziyetteki bir insanın vücudu nasıl ise elimle hissettiğim aynen öyleydi. Boyu 2 metreden biraz fazla gibiydi ve Elyesa(a.s) gibi zayıf değildi.

Bu anlattıklarımız efsanevari şeyler değil birebir yaşadıklarımızdır. Eğer yanlış bir şey söylüyorsak o mübarek zatlardan özür dileriz."

Kabirler Mescid ül Aksa yönünde

Seyda İbrahim Yılmaz Bey 'O zaman kıble Mescid ül Aksa olduğu için yüzleri doğuya doğru dönüktür' dedi ve devam etti:

"Molla Ömer'den dinlediğim ilave bilgileri aktarayım: Ben Zülkifl (a.s)'ın başucundaydım. Başının ön tarafındaki saçlar tamamen duruyordu. Bembeyaz ve uzundu. Alnında ve yüzünde sanki yeni bir cenaze yıkanmış gibi veya canlı bir insan gibi ter noktacıkları vardı. Hiç kimse cesaret edip bakamıyordu, ben hem okuyordum, hem ağlıyordum, hem de mübareği inceliyordum.' Bana bunları anlatırken Molla Ömer yine ağlıyordu.

Diyarbakır kadîm bir şehirdir. Belli bir tarihten sonra Diyarbakır'ın yerlileri kaçıp gittiler. Sonra şehrimizin çehresi değişti. İnşallah Diyarbakır yeniden ilim merkezliğini, vakarını, mürüvvetini bulsun diye temenni ediyoruz. Bizim düşüncemiz 'Bütün müminler kardeştir' ve Ümmet i Muhammed yine yekvücud olcaktır."

Kredi kartıyla kurban satın almak caiz mi?

Kurban kesmekle mükellef olan şahıs, satın alacağı hayvanın bedelini peşin olarak verebileceği gibi, vadeli veya taksitli olarak da verebilir. Bu bağlamda bedelin kredi kartıyla ödenmesi kurbanın sıhhatine engel teşkil etmez. Ancak kredi kartı borcunu, ödeme tarihinde ödemek ve gecikmeden kaynaklanan faizli işleme düşmemek gerekir. Kredi kartı ile taksitli kurban alırken, taksit yapma karşılığında bankaya ilave bir ücret ödenmesi durumunda ise, kesilen kurban geçerli olmakla birlikte, faizli işlem sebebiyle ayrı bir günah söz konusu olur.

Bir grup oluşturarak aralarında para toplayıp Hz. Peygamber adına kurban kesilebilir mi?

Dinimizde insanların bir grup oluşturarak aralarında para toplayıp Hz. Peygamber (s.a.s.) adına kurban kesmeleri şeklinde bir uygulama yoktur. Bunun, yapılması gereken bir ibadet gibi görülmesi doğru değildir. Çünkü Allah ve Raûlünden nakledilmeyen bir uygulamayı ibadet gibi telakki etmek ve ona dînîlik vasfı vermek bid'attir. Her bid'at de Hz. Peygamber (s.a.s.)'in nitelemesiyle dalâlettir (Müslim, Cuma 44; Ebû Dâvûd, Sünnet 6; Tirmizî, Mukaddime 16). Hz. Ali'den rivayet edilen "Rasulullah (s.a.s.) (sağlığında) kendi yerine bir kurban kesmemi vasiyet etti. İşte ben de onun yerine kurban kesiyorum." (Ebû Dâvûd, Dahâyâ, 2; Müsned, I, 107, 149) şeklindeki haber, bu uygulamaya delil olamaz. Çünkü Hz. Ali kurbanı kesme gerekçesi olarak Hz. Peygamber (s.a.s.)'in kendisine bunu vasiyet etmesini göstermiştir. Dolayısıyla bu hadis, eğer vasiyeti yoksa ölü adına kurban kesileceğine delalet etmez.

Banka kredisiyle kurban kesilebilir mi?

Kurban kesmek, âkil, baliğ (akıllı, ergen), dinen zengin sayılacak kadar mal varlığına sahip ve mukim olan bir Müslüman'ın yerine getireceği mali bir ibadettir (Merğinânî, el-Hidâye, IV, 70). İster nâmi (artıcı) olsun isterse nâmi olmasın temel ihtiyaçlarından ve borcundan başka 80. 18 gr. altın veya bunun değerinde para veya eşyaya sahip olan kişi dinen zengindir. Dolayısıyla bu kişi Allah'ın kendisine bahşetmiş olduğu nimetlere şükran ifadesi ve Allah yolunda fedakârlığın nişanesi olarak kurban kesmelidir (Mevsılî, İhtiyâr, İstanbul, I, 99-100, 123; V, 723; (İbn Âbidin, Reddu'l-Muhtâr, VI, 312). İster vacip olduğu için, isterse nafile olarak kurban kesen birisinin kurbanını peşin alabileceği gibi, borçlanarak satın alabilir. Bu, kurbanın sıhhatine engel teşkil etmez. Fakat kredi alması durumunda faiz ödeyecekse, faiz verme yasağını (Bakara, 2/275-279; Müslim, Müsâkât, 105-106; Ebu Dâvud, Büyû', 4) işlediği için günaha girmiş olur. Maddi durumu iyi olmayan kişinin böyle yöntemlere başvurması yerine kurban kesmemesi daha uygundur.

Ölü kurbanı diye bir kurban çeşidi var mıdır?

Dinimizde ölü kurbanı veya kabir kurbanı diye bir kurban çeşidi yoktur. Ancak, sevabı ölüye bağışlanmak üzere kurban kesilebilir. Ayrıca, kurban borcu olup, hayatta iken vasiyet eden kişinin bıraktığı miras yeterli ise mirasçıları tarafından vasiyetinin yerine getirilmesi gerekir. Tabiinden olan Haneş'den rivayet edildiğine göre o şöyle demiştir: "Ben Ali'yi (r.a.) iki koçu (birden) kurban ederken gördüm de kendisine; 'Bu da nedir? ' diye sordum. 'Rasulullah (s.a.s.) (sağlığında) kendi yerine bir kurban kesmemi vasiyet etti. İşte ben de onun yerine kurban kesiyorum.' cevabını verdi." (Ebû Dâvûd, Dahâyâ, 2; Müsned, I, 107, 149). Bu rivayette Hz. Ali kurbanı kesme gerekçesi olarak Hz. Peygamber (s.a.s.)'in kendisine bunu vasiyet etmesini göstermiştir. Dolayısıyla bu hadis, eğer vasiyeti yoksa ölü adına kurban kesileceğine delalet etmez. Buna göre vasiyeti yoksa ölen kimseler için mirasçılarının kurban kesmeleri gerekmez. Ancak bir kimse, sevabını ölmüş bulunan anne veya babasına yahut diğer yakınlarına bağışlamak üzere, çeşitli hayır kurumlarına, fakir ve muhtaç kişilere bağışta bulunabileceği gibi, kurban da kesebilir. Ölenin kendisi için kurban kesilmesine dair vasiyeti yoksa kesen kimse, bu kurban etini fakirlere yedirebileceği gibi, kendisi ve zenginler de yiyebilir. Ancak ölen kişinin vasiyeti varsa, tamamen fakirlere yedirilmesi veya dağıtılması gerekir (Fetâvây-ı Hindiyye, 1991, VI, 115).

İFFET

En dayanılmaz günahlar karşısında nefsinin karşı konulmaz iteklemelerine direnip ismetini lekelememektir iffet.

Dr. Ekrem KELEŞ

Gençti ve güzeldi.

En çekici şekilde hazırladı kendini, onu çağırdı, kapıları kapattı ve 'Hadi gel!' dedi.

Bir genç için dayanılması çok zor görünen bu davet karşısında o Rabbini unutmadı ve 'Allah'a sığınırım!' diyerek bu büyük günahtan yüz çevirdi.

Zindan ile böyle bir davete icabet arasında seçim yapmak zorunda bırakılınca da:

"Rabbim! Zindan, bu kadınların beni dâvet ettikleri o işten daha iyidir." (Yusuf, 12/33.) diyerek iffetini lekelemedi.

Ve böylece Kuran Yusuf'u, erkek iffetliliğinin bir timsali olmak üzere insanlara anlattı.

"İffet ve namusunu gerektiği gibi koruyan Meryem'i de an..." (Enbiya, 21/91.) dedi Kuran.

Meryem'i de kadın iffetliliğinin bir timsali olarak anlattı.

Hazreti İsa'nın Yüce Allah'ın iradesi ile babasız olarak doğumundan dolayı bazı müfterilerin yakışıksız isnatları karşısında Meryem'in o temiz ve nezih ruhuyla:

"Keşke bu iş başıma gelmeden öleydim, adı sanı unutulup gitmiş biri olaydım!" (Meryem, 19/23.) diye nasıl inlediğini dile getirdi, iffet sahibi insanların duyarlılığının bir yansıması olarak.

Şairin;

Hayâ sıyrılmış inmiş, öyle yüzsüzlük ki her yerde /l/e çirkin yüzleri örtermiş, meğer o incecik perde'

şeklinde tasvir ettiği bir ortamda Kuranın anlattığı bu iffet abidelerini yeniden hatırla maya her zamankinden daha çok muhtacız.

İffet, temiz, tertemiz, pırıl pırıl duyguları temsil eder.

Kirlenmemiş, kirlere bulaşmamış kişilerde bulunur bu üstün vasıf.

Mekârim-i ahlakın en önemli köşe taşlarındandır.

Bir müminin en önde gelen niteliklerinden...

İnsan için bir ziynet ve büyük bir zenginlik.

Yokluğu, büyük bir eksiklik ve kayıp.

Hayvani eğilimleri, tutkuları karşısında bağımsızlık kazandırır kişiye.

En dayanılmaz günahlar karşısında nefsinin karşı konulmaz iteklemelerine direnip ismetini lekelememektir iffet.

Şehvetler karşında kontrolü kaybetmemek, şehvetin yularını elinde tutabilmektir.

Allah'ın kendisine bir nimet olarak

verdiği bu duyguyu helal sınırları içinde kullanıp harama taşımamaktır.

Helal ile yetinmek, harama uzanmamaktır. Zaten 'Helal dairesi geniştir, keyfe kâfi gelir. Harama girmeye hiç lüzum yoktur.'

Çirkinliklerden, kötü yollardan, fuhşiyattan, açgözlülükten uzak kalabilmektir.

Heva ve heveslerini ilahı hâline getirmemektir.

Nefsani arzularının tutsağı olmamaktır.

Akıl-heva çatışmasında aklını hevasına egemen kılmaktır.

Gözünü, kulağını, elini, ayağını, zihnini dimağını helal sınırları içinde tutmaktır.

Zinaya yaklaşmama bilinci kazandıran bir donanımdır, iffet.

İşleyebilecek konumda iken günahtan uzak- laşabilmektir.

Şehvetler karşında kontrolü kaybetmemek, şehvetin yularını elinde tutabilmektir iffet.

Çekici şehvetlerle ambalajlanmış ateşlere sürüklenmemek için sabır gerektiren güçlükleri göğüslemek ve böylesi büyük bir sabrın karşılığı olarak hiçbir gölgenin olmadığı yakıcı günde Allah'ın gölgelendirdiği bahtiyarlar arasına girebilmektir.

'Örtüleri içindeki bakir bir kız' kadar hâyâ sahibi olan kâinatın Efendisini örnek almaktır.

Meleklerin dahi kendisinden hayâ ettiği Zinnureyn'i örnek almaktır.

Ve ayetler:

"Mümin erkeklere söyle! Gözlerini (harama) yumsunlar! Irzlarını korusunlar! Çünkü bu, kendileri için daha temizdir. Şüphesiz Allah, onların yapmakta olduklarından haberdardır.

Mümin kadınlara da söyle: Gözlerini harama yumsunlar; namus ve iffetlerini korusunlar!..." (Nur, 24/30-31.)

Şehvetler karşında kontrolü kaybetmemek, şehvetin yularını elinde tutabilmektir iffet.

"Zinaya yaklaşmayın. Çünkü o, son derece çirkin bir iştir ve çok kötü bir yoldur." (İsra. 17/32.)

O müminler ki, iffetlerini korurlar. (Müminun, 5/23.)

Unutulmamalı ki, iffetli olmak isteyeni Allah Teala iffetli kılar.

İffetsizliğe bulaşan da bir şekilde en yakınlarında iffetsizliğin acısını yaşar.

Allah Rasulü'nün bize öğrettiği gibi dua edelim:

"Ya Rabbi! Senden hidayet, takva ve iffet istiyorum."

HARAM LOKMA

Prof. Dr. İbrahim Hilmi KARSLI

""Ey halkım!" dedi. Yalnız Allah'a ibadet edin, çünkü sizin O'ndan başka tanrınız yoktur. Hem ölçü ve tartıyı eksik tutmayın! Ben sizin bolluk içinde olduğunuzu görüyorum. Ama böyle deıam edecek olursanız, sizi azapla kuşatacak olan bir günden korkuyorum." (Hud, 11: 84)

Kuran Lut kavminden bahsederken, gönderildiği toplumu çökerten bozulmanın cinsel ahlak alanında olduğunu hatırlatır. Şuayb peygamberin halkının da ticari ahlakta yozlaştığını belirtir. Hz. Şuayb onlara tevhidi ve ticari hayatta dürüst olmayı tebliğ etmiştir. Ne var ki onlar, bütün bu çağrılara kulak asmayınca, şiddetli bir deprem ve korkunç bir gürültü ile helak olmuşlardır.

Girişte verilen ayette dikkati çeken hususlardan biri, ölçü ve tartıda insanların dikkatli olmaları uyarısının, kulluğun sadece Yüce Allah'a yapılması gerektiği belirtildikten hemen sonra gelmesidir. Diğer bir ifa-deyle burada Allah'ın hukuku ile kulların hukuku beraber ele alınmaktadır. Dolayısıyla dinî değerler sisteminde Yüce Yaratıcı'nın hukuku önemli olduğu gibi kulların hukuku da önemlidir.

Hud suresi 84. ayeti, iki zulüm çeşidine karşı insanları uyarmaktadır. Birincisi, Allah Teala'ya ortak koşmak, diğeri de kulların mallarını gasp etmektir. Şirk, Allah'a karşı haddi aşmak ve zulümdür. Ticari hayatta da ölçü ve tartıya riayet etmemek, haddi aşmak ve zulümdür.

"Din, sadece Yüce Yaratıcı'ya karşı olan görevlerimizde samimi olmayı değil, ticari hayatımızda da hileden uzak ve dürüst olmayı emretmektedir. Allah'a karşı dürüst olanlar, ticari hayatlarında da dürüst „olurlar.

Günümüzde kamu mallarına karşı olan sorumsuzluk gittikçe artmakta, helale-harama yeterince dikkat edilmemektedir. Bazı kimseler, devletin malını zimmete geçirmenin veya şahsi işlerinde kullanmanın sanki hiçbir dinî sorumluluğu yokmuş gibi hareket edebilmektedirler. Herhangi bir rahatsızlık duymadan bu tür fiiller işlene-bilmektedir. Devletin malının milletin malı olduğu, onda tüyü bitmemiş yetimin hakkı bulunduğu unutulmaktadır.

Yine, vergi kaçırmak, kaçak elektrik kullanmak, memuriyet görevini savsaklamak, hasta olmadığı hâlde rapor kullanmak, kamu malını israf etmek, ihale şartlarına uymayarak inşaat malzemesinden çalmak, ehil olmadığı bir işi üstlenmek, eş dost ve akrabayı kayırmak, sorumluluk sahasında mevzuata aykırı fiillere göz yummak, makam arabasını şahsi işlerinde

kullanmak, bu bağlamda akla gelen ve dinin yasakladığı fiillerdir.

Ayetin devamında "Allah'ın bakıyyesi" ifadesi geçmekte ve bunun müminler için daha hayırlı olduğu belirtilmektedir. "Allah'ın bakıyyesi" ifadesiyle Şuayb peygamber, Medyen halkına helalle iktifa etmelerini, haksız kazanca kapılarak sahip oldukları temiz ve helal nimetleri haramla kirletmemelerini telkin etmiştir. Yine bununla hak hukuka riayet etmeden, helal haram demeden kazanılan çok malın değil, az da olsa helalinden kazanılan malın hayırlı olduğu ifade edilmektedir. Nitekim kültürümüzde "Haramın temeli olmaz" atasözü vardır. Bununla haram malın fayda getirmeyeceği, bir gün yok olup gideceği anlatılır.

Kur'an, haksız kazanç yasağını ele alırken konuyu bağlantılı bulunduğu diğer sosyal olgularla beraber değerlendirir. Böylece bir anlamda dinî ve ahlaki yozlaşmanın değişik alanlardaki tezahürüne atıfta bulunur; aradaki sebep sonuç ilişkisine ve birbirlerini nasıl tetiklediğine dikkatleri çeker.

Alış veriş toplumun gündelik hayatının vazgeçilmezlerinden biridir. İnsanın hayatını doğrudan etkiler. Dolayısıyla bu alan hile, adaletsizlik, karaborsa vb. olumsuzluklara bulaştırılırsa, toplumsal hayat iyice yozlaşır, fitne ve fesat yaygınlaşır, neticede toplumsal dokuyu çözen ve çökerten olumsuz gelişmeler meydana gelir. Çünkü bahsedilen hakkaniyetten uzak hileli işlemler, insanların birbirine olan güvenlerini sarsar, toplumda yalan, iftira, saygısızlık ve sevgiden yoksunluğu beraberinde getirir.

Yukarıda işaret ettiğimiz gibi, ölçü ve tartıda adaletten sapma, bunun yaygınlaşması, yeryüzünde karışıklık ve fesadı beraberinde getirmektedir. Nitekim ölçü ve tartıda adalet emredildikten sonra, "Fesatçılık yaparak yeryüzünde karışıklık çıkartmayın" uyarısı gelmektedir. Kısaca, birleşik kaplar misalinde olduğu gibi

haksız kazanç, kişinin haramla beslenmesine, o da manevi hayatının inanç ve fiillerinin isyana ve günaha kaymasına sebep olabilmektedir.

Şu ayetin de bu bağlamda değerlendirilmesi mümkündür: "Ey iman edenler! Karşılıklı rızaya dayanan ticaret dışında mallarınızı aranızda haksızlıkla yemeyin. Ve kendinizi öldürmeyin."

Ayette görüldüğü gibi, sadece karşılıklı rızaya dayalı alış verişe müsaade edilmekte, bunun dışındaki işlemler batıl ve haksız kazanç olarak değerlendirilmektedir. Aynı ayetin devamında "Kendinizi öldürmeyiniz" ifadelerinin geçmesi dikkat çekicidir. Bir yoruma göre haksız kazancı meşru hâle getiren sistem ve uygulamalar, sadece bireysel zararlar doğurmamakta, yaygınlaşarak toplumsal dokuyu tahrip etmekte, onun maddi ve manevi varlığı üzerinde öldürücü bir etki yapmaktadır.

Bu anlamda sosyal adaletin bozulması, anarşiyi körükler. Bir kere topum düzeni bozulup asayiş ortadan kalkınca can güvenliği de tehlikeye düşer. Yasadışı örgütler devreye girerek hak hukuk ihlalleri yaygınlaşır, örgütlü suçlar çoğalır. Yalnız haksızlığa uğrayanlar değil, başkasının malını haksız olarak alıp yiyen veya başkasının canına haksız olarak kıyan da bu güvensizlikten nasibini alır. Kendisi canından olduğu gibi yakınlarının da mal ve canları zarar görür.

BAŞKASININ ÖLÜMÜ

Mukadder Arif YÜKSEL

Şu anda hayatta olan bizler, hayatımızda hiç ölmemiş kimseler olarak ölümün ciddiyetini göz ardı ederek yaşama kolaycılığını tercih ediyoruz.

Ömür sermayesinin tükenişidir ölüm. Ömür sermayemizin ne kadar olduğunu bilemeyiz ama sanki hiç bitmeyecekmiş gibi tüketiriz hayatı. Ömürde bereket bize, tükeniş ise başkasına mahsusmuş gibi yaşarız. Çevremizde genç yaşlı ölenlerin tamamı başkasıdır.

Eğer ölen aileden biri ise veya can dostumuzsa yüreğimizden bir şeyler koptuğunu hissederiz. Bu durumda ölüm bizi teğet geçmiştir ve ölen yine yakınımız da olsa bir başkasıdır.

Kimse ölümü üzerine kondurmak istemez.

Şu anda hayatta olan bizler, hayatımızda hiç ölmemiş kimseler olarak ölümün ciddiyetini göz ardı ederek yaşama kolaycılığını tercih ediyoruz, ölümü anlatan kişi, olay ve yazıları anlamaya çalışmak da

işimize gelmiyor, ölümü bizzat tecrübe etmiş olanlara da zaten sorma imkânımız yok.

Çocuklar için ölüm bir oyun ve eğlencedir. Plastik tabancalarla birbirlerini onlarca kez öldürürler. Bilgisayar oyununda da ölmeleri sorun değildir.

Gençlerin öyle hayalleri vardır ki bir ömre sığmaz, ölüm ise hiç gündemde değildir. Genç ölümlerinin trajik bir hikâyesi vardır ve bu hikâye, ilgili şahısla birlikte sona ermiştir. Orta yaşa gelmiş olanlar ölümü, vefat eden anne baba, eş, dost, akraba ve arkadaşların aile, çevre ve toplumda bıraktıkları boşluk sebebiyle üzerinde düşünmeye değer bir konu olarak ele alırlar.

Yaşlılar ise ölümü yakın bir ihtimal olarak görseler de, hayat boyu çok çalıştıklarını, yorulduklarını ve kâfi miktarda dinlenmeye hakları olduğunu, emekliliğin tadını çıkarmaları gerektiğini düşünürler. Her ne kadar en çok yaşlılar ölse de, her yaştan ölenlerin olduğunu, ölümün yaşlılara mahsus bir vaka olmadığını tasavvur ederler. Gerçekte herkese yakın olan ölümü herkes bir şekilde kendisinden uzaklaştırmaya çalışır.

Ölüm vakasından ziyade ölümün sebebi ve ölenin sosyal statüsü üzerinde daha çok durulur. Bir trafik kazasında genç bir babanın hayatını kaybetmesi, geride bıraktığı yetimler dolayısı ile trajik bulunur. Çukura düşerek ölen çocuk için de yüreklerde şefkat menşeli bir sızı oluşur. Vatani görevini yapan askerimizi kendimize yakın bulduğumuz için şehit cenazeleri yüreğimizi parçalar. Aynı yaşta hastalıktan vefat edenin yakınları ise, israf olduğu düşünülen gençliğe yanarlar sadece!

Öğlen ya da ikindi vaktinde merkezî camilere gitmişsek, namaz sonrası hoca efendi, "Er kişi/hatun kişi niyetine" diyerek cemaatin cenaze namazına hazırlanmasını ister. Zamanımız varsa sevabını kazanalım diye uyarız hoca efendiye. Binlerce insanın yaşadığı bir şehirde elbette her gün doğumlar da ölümler de olacak, diye düşünürüz. Bu hoca efendi günün birinde benim de cenaze namazımı kıldırır, diye düşünenimiz çok azdır. Muhtemelen namazını kıldığımız merhum da bu günü pek öngörmemişti. Eğer ölüm gerçeğini unutmayan biriysek, benim şu anki şahitliğimi günün birinde de bu cemaat benim hakkımda

yapacak, diye düşünmekten kendimizi alamayız.

Minarelerden yükselen sala başkasının ve musallada yatan ölü de hep başkasıdır. Her gün duymaya alıştığımız için sıradanlaşan cenaze salaları, birçoğumuz için ölümün habercisidir sadece. Müezzinin için için verdiği sala yalnızca ölenin yakınlarını hüzünlendirir. Sala, ölüm vakti gelmiş yaşlı veya hastanın ve ölümü hak etmiş bir şahsın ölüm haberi olarak telakki edilir. Oysa her sala verişte ölen başkası olsa da her nefes alışta ömrü tükenen bizleriz. Verilen sala, sadece vefatı haber verilen mevtanın salası değil, aynı zamanda tükettiğimiz nefes ve geçen ömrün de salası hükmündedir.

Ölümü düşünme (rabıta-i mevt), birçoğunun huzurunu kaçırıyor. Can sıkıcı düşüncelere dalmaktansa, bu beni ilgilendiren bir konu değil diye düşünmek işine geliyor insanın. Her gün öleceğime bir kere ölürüm, diyor belki de. Doğrusu ölümü düşünmekle onu çabuklaştırmış olmuyoruz aksine ölüm düşüncesi hayatı daha da anlamlandırıyor ve dünyaya bağlılığımızı azaltıyor.

Ölümü düşünmemekle ölümden kaçabileceğini sananları Allah Teala şöyle uyarıyor:

"De ki: Haberiniz olsun, o kaçıp durduğunuz ölüm, muhakkak gelip size ulaşacaktır. Sonra, gizliyi de aşikârı da bilen Allah'a döndürüleceksiniz. O size neler yaptığınızı haber verecektir." (Cuma, 62/8.)

Hayatı anlamayanlar, ölümü anlamayı arzu etmezler, der Tolstoy. Ölüm düşüncesini pas geçenler, hayatın akışına kendisini kaptırmış ve güncel olaylar karşısında aktör değil faktör olanlardır. Sanki ev, dükkân ve arabayı sigortalatır gibi hayatı da ölüme karşı sigor- talatmıştır. Ölümün kol gezdiği bir dünyada hayatın geçici teminatlarına güvenilir mi hiç?

etmiş bir mü'min, henüz ölümün açık ve yakın alametleri belirmemiş olsa bile teslimiyeti başa alır. Zaten teslimiyetin olduğu yerde yadsıma, öfke ve pazarlığa yer yoktur.

Bütün yollar ölüme çıkıyor. İnsan ölümü unutsa da ölüm insanı unutmuyor. Herkes bilir ki doğumla başlayan dünya hayatı ölümle sona erecektir. Doğum, ölümün ilk habercisidir. Aslında ölüm, doğum kadar hayatın doğal akışı içerisinde yer alır. Ölümün doğal sayılması değil vakayı adiyeden görülmesidir sakıncalı olan. Biz doğduğumuzda ağlıyorduk, ölünce güler miyiz, ağlar mıyız onu da ölünce göreceğiz.

Biz Müslümanlar, ölümün bir âlem değişikliği olduğuna inanırız. İyi bir insan öldüğünde, muhtemelen, "Burada bambaşka ve daha iyi bir dünya varmış, geride bıraktığım dostlarım için üzücü olsa da neticede onlarla bir süre sonra burada, berzah âleminde buluşacağız." diyeceklerdir. Kötü insanlar ise, "Eyvahlar olsun bize, biz ölümü bir son sanırdık, ama hayat bir başka âlemde hâlen devam ediyor, hocaların ve dinî kaynakların söyledikleri doğruymuş demek ki, keşke bu günleri göreceğimize toprak olsaydık." diyeceklerdir.

"Biz Allaha aidiz ve O'na döneceğiz (İnna lillahi ve inna ileyhi raciun) (Bakara. 2/156.) ayetine iman

OPAKA'YA BAĞLI KREPÇA KÖYÜNDE HATİM MERASİMİ

Tırgovişte İli Opaka Belediyesine bağlı Krepça köyünde 31 Ağustos 2014 pazar günü hatim merasimi yapıldı. Köy imamı Mehedin Mustafa yönetiminde iki aydır devam eden yaz Kur'ân kursunun sonunda dört öğrencinin Kur'ân-ı hatmetmesi dolayısıyla yapılan hatim merasimi, Bölge Müftüsü sayın Enver Kasırgalı ,çevre köy imamları ve köy halkının yoğun katılımıyla yapıldı. Merasimde öğrenciler kursta öğrendikleri dua ve sureleri okudular, ilahiler söylediler. Ayrıca başarılı öğrencilere para ödülü ve çeşitli hediyeler verildi. Merasim sonunda hayırseverler tarafından davetlilere yemek verildi.

MİLLİ TEMEL İSLAMİ BİLGİ YARIŞMASI

Şumende 5-6 Eylül 2014 tarihinde Başmüftülük tarafından "Milli Temel İslami Bilgi Yarışması" düzenlenmiştir. Bulgaristan'daki 21 Bölge Müftülüğü'nün katıldığı yarışmanın elemeleri 5 Eylül günü düzenlenmiş, elemelerde ilk üçe kalan Razgrad, Smolyan ve Plovdiv Bölge Müftülüğü temsilcileri, Şumen 6 Eylül günü yapılan finallerde karşılaşmışlardır. Yarışmada Plovdıv ekibi birinci, Razgrad ekibi ikinci, Smolyan ekibi üçüncü olmuştur.

Yarışmanın finaller bölümü, AK Parti Bursa Milletvekili ve TBMM Bulgaristan Dostluk Grubu Başkanı Mustafa Öztürk, HÖH Burgaz Milletvekili Hüseyin Hafızov, Sofya Büyükelçiliğimiz Sosyal İşler Müşaviri Ulvi Ata, Başmüftü Dr. Mustafa Aliş Hacı, Başmüftü Yardımcıları Vedat Ahmet, Murat Pingov ve Birali Birali, 21 Bölge Müftüsü ve Burgaz Başkonsolosu Akyol tarafından izlenmiştir.

ПРАЗНИК НА МИРА И БОДРИЯ ДУХ

Проф. д-р Мехмед ГЬОРМЕЗ

Отново изживяваме радостта, благополучието и благодатта от новата ни среща с Курбан байрамъ, който крие в себе си много красоти и мъдрости. Днес честитя празника на целия ислямски свят ведно с нашите хаджии, които по призива на Аллах Теаля се намират в Свещените земи за да изпълнят своя свещен дълг и пожелавам той да бъде повод за много добрини.

Курбан байрамъ е празник на мира, на всеобщата ни молитва за благополучие, на равнопоставеността самоосъзнаването и споменаването, на обновлението и търпението, на въздържанието на телата, на закрилата на всяко живо същество и пощадата над тях, на преодоляването на безизходицата, на съзнанието, че сме живи, че освидетелстваме настоящето, историята и миналото; празник, в който подаваме ръка на бедните, самотните и изпадналите в безизходица.

Обрядът на поднасяне на жертви, който крие в себе си много символи, значения и ценности и изява на нашата вярност, преданост и саможертва. Мюсюлманите, които по повод хаджа се стичат днес на Арафат подновяват единението си с Аллах, и като поднасят единствено в Негово име жертвените си животни укрепват своето подчинение Нему. Мюсюлманите, които облечени в своите ихрами свидетелстват, че няма нищо друго, при което да се приютят, че различията са благодат, че страстите и желанията са преходни, и напротив, усилия и старание заслужава единствено благочестието и набожността. Когато Хз. Ибрахим, който в потвърждение на убедеността си в единния Аллах и предаността единствено Нему се готвеше да поднесе в жертва сина си Исмаил, всъщност поднася своето величествено послание към човешката история.

Това негово послание, което поставя над всичко повелите на Аллах, оттогава до днешен ни поднася безброй измерения, мъдрости и начини, които показват какви трябва да бъдат връзката между нас и нашия Създател.

Днес последователите на исляма от една страна изживяват празника на радостта и благополучието, а от друга горчилката му. Кръвта, която се лее по улиците на мюсюлманските градове не е кръвта, която Хз. Ибрахим искаше да пролее чрез Исмаил. Не е и кръвта на жертвените животни, които привнасяме в жертва за душата на Исмаил, а е кръвта на нашите деца, на нашите братя, нашата кръв.

Днес ние, които се явяваме наследници на люлката на цивилизацията в ислямската география, изгубила своята мъдрост, трябва да укрепваме мира, благополучието и доверието помежду ни не чрез силата на оръжията, а чрез благоразумието на мира. Да кажем край на проливането на кръвта на децата ни, на братята ни, нашата кръв. Да се превърнем в надежда за човечеството, което се лута в долината на безнадеждността. Да предложим утеха и мир на Адамовите синове. Нека този празник да бъде прохладен вир за пропуканите ни устни, на безплодните ни души. Нека гласовете ни, превърнати в молитви се стичат в дланите ни. Да излеем срама, греховете, отчаянията и стенанията ни пред Него. В името на човечеството, затънало в калта на заблудата и залисията, да затворим врата пред света на омразата, расизма и дискриминацията; да разтворим гърдите си пред братовото и братското съществуване, без разлика на раса, език, култура, география, длъжност и пост. Да бъдем пример и надежда за другите. В една епоха, в която брат брата не жали, да бъдем добродушни като Хабил,дълбоко мъдри като Юсуф, смирени като Ибрахим и образци на търпение като Исмаил.

Нека не забравим и нашите сирийски братя, които принудени да напуснат домове, род и родина и са потърсили убежище в нашата страна. Да ги подкрепим и да бъдем с тях дори с една усмивка. Да бъдем другия до самотния.

Обхванат от тези чувства и мисли, честитя Курбан байрама на всички наши съграждани в страната и в чужбина и тези, които се стремят да се уединят с Аллах на връх Арафат и се моля този наш празник да освятли вътрешния ни мир, да огрее домовете и страната ни, да донесе мир, щастие и благоденствие на нашия свят.

ОСМО НАЦИОНАЛНО СЪСТЕЗАНИЕ ПО ОСНОВНИ ПОЗНАНИЯ ЗА ИСЛЯМА

В Шумен се проведе Национално състезание по основни познания за исляма. То бе разделено на две части. Първата част се състоеше от предварителен кръг, на който се явиха представители на 21 районни мюфтийства от цялата страна. Това бяха групи от Коран курсовете, които са спечелили най-висок бал на предварителните регионални състезания или тестови задачи. Номинираните състезатели се бяха събрали в Духовното училище "Нювваб" за провеждането на предварителния кръг. Всички участници показаха високи резултати, което затрудни журито. За втората същинска част бяха номинирани групите от районните мюфтийства в Разград, Смолян и Пловдив. През втория ден в читалище „Добри Войников" бе проведено същинското състезание, на което премериха своите сили номинираните участници от трите мюфтийства. Състезанието протече в пет кръга, в които състезателите представиха своите умения. Класирането на трите групи бе както следва: На трето място Смолян, на второ място Разград и на първо място Пловдив. Главно мюфтийство благодари на всички участници от Коран курсовете през тази година, на преподаватели и спонсори на състезанието. (Собств.инф.)

Главният мюфтия д-р Мустафа Хаджи с журито и отличилите се в състезанието

Участниците в осмото национално състезание по основни познания за исляма заедно с ръководителите на курсовете по изучаване на Коран-и керим и мюфтиите.

РЕЛИГИЯТА крепи морала

Главният мюфтия д-р Мустафа Хаджи се срещна с министър-председателя проф. Георги Близнашки. „Голямото постижение на обществото ни е, че не допуснахме да бъдат етнифицирани проблемите на хората“, каза премиерът на протоколната среща по инициатива на Главния мюфтия.

Министър-председателят изрази съжаление, че няма достатъчно разбиране за важната функция на религията, чиято основна мисия е да сплотява, да крепи морала в обществото и да пази ценностите на семейството. Затова традиционните вероизповедания трябва да бъдат насърчавани, коментира проф. Близнашки.

Главният мюфтия д-р Хаджи пожела успех на министър-председателя и на служебното правителство в отговорната им мисия да успокоят обстановката в страната. Мустафа Хаджи запозна служебния премиер с дейността на Главното мюфтийство, като даде висока оценка на сътрудничеството с Дирекция „Вероизповедания“ в Министерския съвет и изрази надежда, че през предстоящия изборен период религията няма да бъде въвлечена в политическото съревнование.

125 МОМИЧЕТА И МОМЧЕТА избраха духовното училище в Момчилград

С прочитане на Коран-и Керим бе дадено начало на новата учебна година в Средно общообразователно духовно училище в Момчилград. 125 са младите хора, предпочели школото, разпределени в 8 паралелки от 9 до 12 клас.

На откриването на учебната година присъстваха кмета на Момчилград Акиф Акиф, началника на отдел “Образование” в Главно мюфтийство Хюсеин Карамолла, районния мюфтия на Кърджали Бейхан Мехмед, както и районните мюфтии на Крумовград, Смолян, Пловдив, Пазарджик, Благоевград и много родители.

- Чест и радост е за мен да присъствам тук при откриването на учебната година, се обърна към присъстващите Хюсеин Карамолла. Той приветства от свое име и от името на Главно мюфтийство учениците и подчерта, че докато проблем в училищата в страната е поведението на възпитаниците им, то в трите духовни училища такъв проблем не съществува. Макар че получаваме нападки за религията си, все пак расте броят на тези, които проявяват желание да учат в нашите училища.

Районният мюфтия Бейхан Мехмед благодари на кмета Акиф Акиф, че е уважил откриването на учебната година в духовното училище. Той поздрави учителите и учениците от името на главния мюфтия д-р Мустафа Хаджи. Съвременните духовни училища у нас възпитават елита на мюсюлманите, заяви той. С успехите, които постигате вие служите за пример в област Кърджали. Нашите очаквания са сред вас да израснат проповедници и учители по ислям. Всеки ден тук да бъде ползотворен за вас, пожела на младите хора Бейхан Мехмед.

Директорът Ахмед Бозов благодари на родителите и учениците, че са предпочели духовното училище. Над 40 от възпитаниците на училището са продължили образованието си не само във Висшия ислямски институт, но има и такива, които учат педагогика, стоматология, инженерни науки, каза той. kardjalinews.bg

ПОКЛОНЕНИЕ И ПЕЧАЛ

Проф.д-р Ахмед ЯМАН

Нима тези две думи могат да бъдат поставени една до друга? Нима може да се изпита печал по време на хаджа или има ли място за печал по време на хадж? Та нали хаджът е своего рода пробуждане, пречистване, улягане, обновление, осъзнаване?

Колкото и да ни объркват въпросите, погледнато от гледна точка на съвремието за мюсюлманите това са две истини, поставени една до друга. Долу приведените примери отчасти отговарят на тези въпроси. Но така също нашето твърдение не е напразно.

Фактът, че първият дом и храм на Всевишния Аллах, изграден на земята Величествената Кябе днес е обграден от всички страни от небостъргачи, които внушават печал на човека. Когато повдигнете глави вие вместо да видите безкрайните небеса и да усетите мощта и вели чието на Аллах, преставате да чувствате небето и виждате надвесилите се над вас тела на тези чудовища, които закриват взора ви. Така както вървят нещата, след няколко години поклонниците, които ще дойдат по тези земи няма да си да си зададат въпроса да не би по погрешка вместо в Мекка не са попаднали на Манхатън в Ню Йорк? Скоро земзем кулите ще скрият

реалния вид на Величествената Кябе. Впрочем по новите седжадета Месджиди харам изглежда като дребна фигурка под сянката на «величествените» кули Земзем. Цветните лазерни излъчвания, които се правят от върха на кулата изместват фокуса от съществуването на първичното й кыбле вече се определя от кулата. При това положение вие се мъчите да намерите изход от това необяснимо противоречие. На покривалото на Кяабе е изписано: «Който се поклони на онези символи и знаци и ги уважи, да знае, че това е от набожността на сърцата при обредите на Аллах» /Хадж, 32/ При това положение как може да се извини превръщането на първия Дом на Аллах, всеобщото кыбле на мюсюлманите в една малка подробност сред високите сгради?

В този Месджиди харам, където се извършва служението на Аллах, на молението за милостта и състраданието към всяко създание, на доблестта да се откажеш от света и да се отдадеш на страстта да се подготвяш за отвъдния мир да бъде на най-високата точка, някои изгледи, които ви се набиват на очи доставят само печал на сърцата ви. Ето и примери за това:

а/ Как да не ви влияе телефонният разговор за покупка на коли, който мюсюлманина до вас води докато извършва таваф? „Не, казва, не може по-малко от трийсет!“ Нима не може да ви въздейства факта, че той остава много далеч от същността на онова, което в момента върши?

б/ Какво да кажеш за онези младежи, които извършват таваф със знаци на кръстове в гърдите на фланелките си и портрети на футболните звезди, облечени в екипи на някой европейски отбор? Иска ви се да им отправите въпроса: «Кой ви е любимият играч и отбор?» И когато се опитате да разкриете какво означава да носи знаме с огромен кръст в чантата си на гърба, той продължава своя таваф без да ви обърне внимание.

в/ Все по-честата ви среща с облеклата, аксесоарите, чадърите и чантите с рекламните надписи и емблемите на големите глобални марки ви кара да усетите, че сте попаднали в мрежите на капитализма.

г/ Когато крачите по платформата, която е направена за улеснение на болни и такива, които се придвижват с колички, се набиват на очи подови настилки с нарисувани по тях животни за «украса”?

д/ Изведнъж изтръпвате когато видите рекламната кутия на най-големия производител на газирани напитки в света, поставена точно под Алтънолук.

А какво да кажем за желанието на някои непременно да се снимат вътре в Месджиди харам? Застанали с гръб към Кябе с вдигнати ръце като да са застанали за молитва? Друг е долепил бузата си на стената на Кябе, а с другата си ръка се опитва да запечати този «миг», общите снимки, които показват шумните веселби и игри, след което се взират как ли аджаба са излезли? Тогава вече ви обхваща чувството едва ли не сте попаднали на някой туристически обект. Това са неща, които толкова често срещате, че човек, който никога не е попадал по тези места ще помисли, че едва ли тези снимки, зад които прозира Кябе не са някакви документи доказващи, че си бил на хадж. Като че ли Аллах ще им отправи въпроса: „Я раб! Ти беше ли на хадж?“ и те ще покажат снимката и ще отговорят: „Ето, документирам със снимката си!“.

А когато видиш онези мюсюлманин, обхванати от тревогата как да окачат парчета плат или облекла по стените на Кябе или да ги търкат по стените на Макамъ Ибрахим става ти жално за ислямския свят, който все още се влачи по дъното на всеобщото образователно равнище и разбирането за религия. Показването на остатъците от тотемите и схващанията характерни за времето на невежетвото, ти навяват чувство на тъга. Какво е била работата? На който дрехата бива отъркана в стената на Кябе, щял да бъде поканен там, излизал му късмета, вървял по праведния път. Какво да кажем за онези, които търсят нещо свята дори в храните, които се хвърлят на гълъбите в Мекка. Те ги събирали и ги носели в страните си, за да ги дадат на такива, чиито късмет не се отварял или нямали деца. Тези мюсюлмани замерват дявола с камъни в Мина, но кога най-сетне ще уцелят сатаната на невежеството си?

...Когато я видях по време на тавафа в първия момент ми стана жално. Едра негърка по къс ръкав се движеше пред мене. Таваф по къс ръкав! Докато мислих какво би било наказанието за това, забелязах бебето, което носеше на гърба и другото на ръце.. С дясната си ръка водеше третото наоколо 5-6 години момченце. Беше съвсем сама. Мъчеше се да люлее това, което бе на гърба й, за да спре да плаче. Когато се замислих за вярата, която я беше докарал до тук, въпреки беднотата и самотата й, забравих за късите ръкави и очите ми се запълниха със сълзи. Молбата ми към Всевишния е: Нека въпреки недостатъците и непукизма ни да приеме нашите поклони и благодарности!

ЧОВЕШКИТЕ ПРАВА ПРИ ХАДЖ И УМРЕ

Мурат КАЯ

Както е известно, изключително важно е да се спазват човешките права когато и където да е. Но хората го забравят, дори при малки затруднения. Това най-често се наблюдава по време на хадж и умре, където има възможност да се спечелва много севаб, но също и грехове. Защото една малка грешка в човешката навалица може да причини големи неприятности. Така например.

Ако задръствате пътищата

В Харамейна може би най-много трябва да се внимава да не се задръстват и закриват пътищата. Някои застават да кланят намаз насред пътя; безразборно сядат или стоят и чакат. Други пък кланят намаза си точно под краката на тези, които извършват таваф. Тъй като всичко това затруднява хиляди хора, грехът е много голям. По същия начин грешно е да се върви срещу движението на хората, да се блъскат те по време на тавафа или при излизане също ще ви докара грехове, докато чакате да ви се пише севаб.

В нашите книги е посочено, че този, който е приключил с тавафа, може да изпълни намаза си като застане на подходящо място. Ислямските учени специално са посочвали този момент, за да не може едните, които кланят намаз в Макамъ Ибрахим да пречат на другите, които извършват таваф. Ето какво е писал по този повод Муаз б. Енес: „Веднъж присъствах на поход заедно с Расулюллах (с.а.с). По някое време войниците се натрупаха на едно място и прекъснаха пътя. По този повод Пратеника изпрати специално човек, който да им съобщи: „Който стесни пътя или някое място (или пък притеснява друг вярващ), неговият джихад не се признава". (Ебу Давуд, 38)

Тук се отбелязва онзи момент, в който войниците безразборно нахвърлили снаряжението си и пречили на движението на останалите. Затова Расулюллах посочил колко голям грях е да се задръстват местата и пътищата и да причиняват неудобства на Аллаховите раби. По този повод той с известно преувеличение разгласил сред войниците, че онези от тях, които постъпват така, няма да получат севаб от похода.

Това предупреждение на нашия Пейгамбер (с.а.с.) е станало на равен и безлюден терен. Нека пък си представим, че това се случва в голямо населено място и особено по време на хаджа в Мекка или в Медина, където се струпват милиони хора, които са пожелали да се поклонят едновременно. Струва си да си представим колко много би засегнало това душата на нашия Пейгамбер (с.а.с.).

Пратеника на Аллах (с.а.с.) е повелил да не се притесняват не само хората, но и животните:

„Избягвайте да кланяте намаз насред пътищата и да отсядате там. Защото това са места, през които минават зверове и змии. Избягвайте да се облекчавате и върху пътищата, защото подобни постъпки стават причина за прокълятието на мнозина». (Ахмед)

Избягвайте да вършите три неща, поради което ще ви проклинат хората: „Да се облекчавате в близост до кладенците, насред пътищата и под сенките на дърветата, където хората си почиват". (Ебу Давуд, Тахарет, 26)

Ако създавате неудобство чрез постъпките си

Да се блъскате по пътищата, по летищата, по време на тавафа, при влизане и излизане през вратите по при посещения на дадени места, да се стремите да изместите другите, за да си отворите път, са все неща, недостойни за един мюсюлманин. Расулюллах (с.а.с.) повелил на Хз. Омер, когато го съветвал да бъде внимателен по време на тавафа:

„Я, Омер! Ти си силен и мощен човек! Недей да притесняваш слабите хора, когато се стремиш да достигнеш до паджери есвед (Черния камък). Нито да се безпокоиш, нито пък да безпокоиш другите! Ако покрай Черния камък няма никой, приближи се, огледай се и го целуни. Иначе от разстояние направи знак с ръка, че си го погалил и целунал, произнасяй клетвените слова и думите за прослава и отминавай!" (Амед)

В нашите книги се посочва: «Сюннет е да се погали и целуне черния къмък. Но задължително е да не причинявате неудобство и мъка на мюсюлманина, за да изпълните сюннета".

Ако пораждате неудобство чрез езика си

По време на хаджа, трябва да се стараем да не обиждаме и да не засягаме другите чрез думите си като овладеем езика си. Някога приближените на Пейгамбера ни му рекли:

- Я, Расулюллах! Говори се, че еди коя си жена нощем изпълнява редовно ибадетите си, а денем

пази оруч, но с езика си клевети съседите си. Какво ще кажете по случая?

Тогава Расулюллах повелил:

– Няма полза от нея. Тя е за джехеннема!

Тогава приближените му казали:

– А за друга една се говори, че освен фарзовите си ибадети, останалите не ги съблюдавала редовно. Често не спазвала оруч, но черпела с обезмаслено сирене бедните и не клеветяла по адрес на съседите. За нея какво ще кажете?

Тогава Расулюллах повелил:

– Тя е за рая! (Ахмед)

Освен, че не трябва да се казват обидни думи, хората не трябва да се безпокоят дори с четене на Коран-и керим. Един ден Расулюллах (с.а.с.) се усамотил в месджида, когато чул как някои четат Корана на висок глас. Тогава той повелил:

„Внимавайте! Всеки от вас се моли на Аллах Теаля. Но в никакъв случай не си пречете един на друг и не се надвиквайте, когато четете Корана.“ (Ебу Давуд, Татавву).

Бележка на редактора: Мога смело да твърдя, че подобни неща съм наблюдавал по време на пътуването ми до светите места. Ще споделя някои примери: Отиваме да речем на сутрешна закуска или вечеря в ресторанта на хотела. Хората ни заставаха плътно по стълбищата и пречеха на младите мъже, които разнасяха храната. Някои от нашите хаджии заставаха на самата пътека, където не виждаха, че пречат. Веднъж питам единия от тях защо постъпва така, а той ми отговаря като да се оправдава: «Не зная защо. Откъде да зная?!..»

...Столовата на хотела беше почистена, масите заредени. Пред всеки имаше хляб, сварено яйце, портокал, кашкавал, сирене, конфитюр, бутилка вода... Да ядеш и да се наситиш дори. Някои наши хаджии обаче още със сядането си веднага посягаха и вземаха яйцето, или портокала, или пък нещо друго на човека, който щеше да седне до него. Това бяха изключително грозни постъпки.

...Веднъж някой фотографираше свои познати. Един отзад се обади: «Извинявай, може ли и нас да ни снимаш?» Отговорът беше: «Свърши се филма!» А само след няколко минути щракаше вече други. По този начин той извършваше грях – чрез действията и езика си като лъжеше. Не зная как можеше да си позволи лъжата по тези свети места.

...Друг случай: Връщахме се от хадж. На летището в Джедда ни предстои граничен контрол. По едно време отговорникът на групата се провикна: «Уважаеми хаджии, липсват пет паспорта на наши другари! У кого са?» Никой не се обаждаше. Той отново повтори въпроса. Отново никакъв отговор. По едно време един от районните мюфтии ми прошепна: «Виж сега как аз ще намеря паспортите!» Той направи няколко крачки, бръкна във вътрешния джоб на един и извади оттам паспортите. Питаме го защо ги е взел. Не знаел! Та нали тези наши събратя трябваше да минат през граничен контрол. Мълчание.

...Връщаме се от хадж. Автобусът ни спира в едно село, където щяха да слязат няколко души. Един от тях вече бе слязъл и застанал с гръб към автобуса, а в ръцете си държеше синя туба с вода от извора зем-зем. След малко автобусът тръгна и един вътре започна да се вайка: „Братя мюсюлмани, няма ми я тубата с водата! Не сте ли я видели? Една такава синя...“ Онзи отвън беше взел тубата му, за да черпи своите роднини, близки и познати със зем-зем. С каква съвест? Как си беше позволил това? Нима не разбираше какъв грях върши?

Тези редове ги добавих, не за да очерня хаджилъка. Напротив, написах ги, за да се знае, че това са недостойни постъпки за един хаджия. Да се надяваме, че други не биха постъпили така.

Коментар на айет

НЕПОЗВОЛЕНИЯТ ЗАЛЪК ИЛИ ОБЩЕСТВЕНИЯ ХАОС

Проф. д-р Ибрахим Хилми КАРСЛЪ

„О, народе мой, служете на Аллах! Нямате друг бог, освен Него. И не занижавайте мярката и везните! Виждам ви в благоденствие, но се страхувам за вас от мъчение в деня всеобхватен». (Худ, 84)

Когато в Корана се говори за племето на Лют се изтъква, че разрухата, която довела до гибелта на обществото му е била причинена от нравствено падение. Подчертава се също така, че и народът на Шуайб се деградирал поради нарушенията в търговския морал. Хз. Шуайб, естествено, ги е учил да бъдат във вярата си в единния Аллах и в търговските си дела да бъдат честни. Само че след като те когато не са обърнали внимание на тези призиви, последвало ужасно силно земетресение и всички те с трясък изчезнали.

84-и айет от сура Худ предупреждава хората заради опасността от два вида насилие. Първият вид е да се признава за съдружник на Аллах, а другият вид е да присвояват имотите на останалите раби. Ширк е прекрачването на границата спрямо Аллах и представлява насилие. Неспазването на мярката и везните в търговската дейност също така представлява прекрачване на границата и извършване на насилие.

Религията ни повелява не само да бъдем чистосърдечни спрямо Великия Творец, но да останем далеч от измамата в търговската си дейност и да бъдем честни. Онези, които са честни спрямо Аллах са честни и в търговските си дела.

В наше време се наблюдават различни нарушения на правата и нормите в производството и в различните форми на търговски дела. Така например, използването на некачествени или недостатъчни суровини в произвежданата стока, добавянето на непозволените продукти, ненавременното заплащане труда на работника, забавяне стойността на земеделската продукция, хитрости при пазаруването, предлагането на фалшиви лекарства като полезни за здравето са все действия, които влизат в рамките на горния айет.

Някои хора спокойно си позволяват присвояването на държавни средства или използването им в личните си дела като че ли всичко това не води до религиозна отговорност. Някои хора вършат подобни дела без да изпитват угризения на съвестта. Забравят, че държавните средства принадлежат на народа, че в тях имат права дори невръстните деца.

Скриването на данъци, тайното използване на ток, заба-

вянето при командировките, използването на фалшиви лекарски бележки, разхищаването на обществени средства, кражбите от строителни материали, покровителството и защитата на приятелите, съдружниците и роднините, затварянето на очи при определени отговорности, използването на служебната кола за лични цели са все деяния, които религията ни забранява.

Шуайб пейгамбер е внушавал на народа на Медйен да се задоволяват с позволените неща, да не смесват и да не замърсяват честно притежаваните чисти и позволени блага с нечестно спечелените неща. Изтъквал е, че подобрата стока е тази, която е спечелена с честен труд при спазването на правата и правилата, а не такива, които се придобиват по нечестен начин.

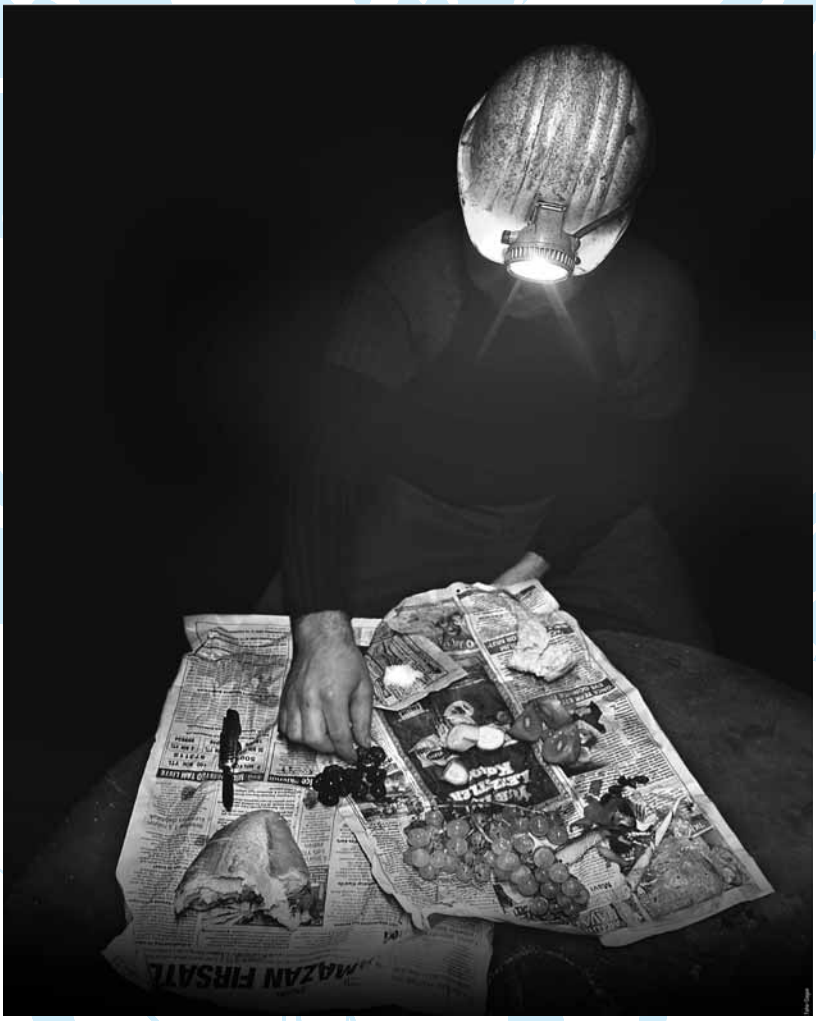

Търговията е неотменима дейност в живота на всяко общество.

Тя оказва пряко въздействие върху живота на човека. Следователно ако в тази област вземат да се ширят измамните, лъжите, несправедливостите, черната борса и други нежелателни действия, тогава обществения живот се изкористява, започва да се шири смут и вълнения и в края на краищата се появяват отрицателни явления, които водят до развалата на тъканта на обществото.

Както посочихме по-горе, отклоняването от мерките и теглилките, тяхното разпространение в живота водят до смут и размирици по земята.

В тази връзка трябва да се оцени и значението на следния айет:

„О, вярващи! Не изяждайте несправедливо помежду си стоките извън търговията, която се основава на взаимното съгласие и не се убивайте по този начин.“

Както се вижда от айета позволява се единствено търговията на базата на взаимното съгласие, а нещата, които остават извън тези граници се оценяват като несправедлива и нечестна печалба. Заслужава внимание продължението на айета, където се казва: „Не се убивайте по този начин!“

Системата и приложенията, които узаконяват несправедливата и нечестна печалба пораждат не само индивидуални вреди, като се разпространяват, оказват убийствено въздействие върху моралното и материалното съществуване на обществото.

По този начин неспазването на социалната справедливост поражда анархията. А когато веднъж се наруши обществения строй и мира в обществото, не може да има лична свобода и сигурност. Появяват се организации извън закона, увеличават се формите на организираната престъпност, започват да се ширят нарушенията на правовия ред.

ЦЕЛОМЪДРИЕ

ЦЕЛОМЪДРИЕ Е ДА ЗАПАЗИШ ЧИСТОТАТА СИ ПРЕД ТРУДНОПРЕОДОЛИМИТЕ ПОДБУДИ НА ТЯЛОТО ДА ИЗВЪРШИ ГРЕХОПАДЕНИЕ.

Д-р Екрем КЕЛЕШ

Беше млада и хубава.

Приготви се по най-привлекателния начин и го покани вкъщи. Затвори вратите след него с думите: «Заповядай, влез!» При тази покана, на която трудно би устоял всеки младеж, той не забрави своя Създател и с мисълта: «Приютявам се при Аллах!» се отвърна от големия грях.

Когато трябваше да направи своя избор да попадне в затвора или да се отзове на поканата, той рече: ***«Рабби мой! Предпочитам затвора пред онова, към което ме подканят. И ако не отклониш от мен тяхното коварство, ще се увлека по тях и ще съм от безразсъдните».*** /Юсуф, 33/.

По такъв начин Корана разкрива мъжкото целомъдрие на хората в лицето на Юсуф.

В Свещения Коран се повелява: ***„И /спомени Мерйем!/ онази, която се опази девствена и в която вдъхнахме от Нашия дух и сторихме нея и сина й знамение за световете“.*** /Енбия, 91/ По този начин чрез образа на Мерйем било разкрито целомъдрието при жените.

След като Хз. Иса се родил без баща, поради някои клеветници, Мерйем с цялата си чистосърдечност заявила със стенания: ”О, да бях умряла преди това и да бях напълно забравена» (Мерйем, 23) Това било отражение на душевността на хората, притежаващи целомъдрие и непорочност.

В средата, в която живеем, заслужава отново да си припомним тези образци на целомъдрието и непорочността.

Целомъдрието е качеството с най-чистите и най-бляскави чувства у човека, което притежават единствено чистите лица, то е крайъгълният камък на поведението на партньорите.

Целомъдрието е едно от първите и най-ценни качества на вярващите.

То е великолепна украса и огромно богатство за човека, а липсата му – голям недостатък и загуба.

То придава чувството на превъзходство пред животинските страсти на човека.

Целомъдрието е да запазиш чистотата си пред труднопреодолимите подбуди на тялото за грехопадението.

Целомъдрие е да не загубиш контрола пред страстите и да озаптиш поводите й.

Това е чувството, с което Аллах те

е възнаградил като със скъпоценен дар, за да го използваш в границите на позволеното.

Това е чувството, при което се задоволяваш с позволеното и не посягаш към непозволеното. При това е известно, че кръгът на позволеното е достатъчно широк и не е необходимо да се нарушава.

Това чувство те държи далеч от лошите пътища, от прелюбодействията и лакомията.

Благодарение на него ти не обожествяваш страстите и желанията си. Предпазваш се да не се превърнеш в техен роб.

Именно чрез целомъдрието разумът и разсъдъкът надделяват в противоборството между ума и влеченията.

Чрез целомъдрието ти пазиш ушите, ръцете, краката и ума си в границите на позволеното.

Целомъдрието е снаряжение, което ти дава сигурност да останеш далеч от блудствата и прелюбодействията.

То те държи далеч от грехопадението, когато си в състояние да работиш и да реализираш.

Целомъдрието е да се противопоставяш с целите си гърди пред завоалираните с привлекателните си страни огньове и като отплата за търпението да се намериш сред щастливците, които Аллах ще приюти в деня, в който няма да има нито една сянка.

Целомъдрието е да имаш за пример Пратеника на Аллах (с.а.с.), непорочен като девица в своето облекло.

Целомъдрие е да имаш за пример Зиннурейн, от когото се свенили дори меляикетата.

И както описват айетите:

„Кажи на вярващите мъже да свеждат погледите си и да пазят целомъдрието си! За тях това е най-чистото. Сведущ е Аллах за техните дела.

И кажи на вярващите жени да свеждат поглед и да пазят целомъдрието си, и да не показват своите украшения освен видното от тях и да спускат покривалото върху пазвата си. И се покайте пред Аллах всички, о, вярващи, за да сполучите!" (Нур, 30-31)

„Пазете се от прелюбодействието, защото то е изключително грозно деяние и е крайно лош път" (Исра, 32)

Вярващи са онези, които щадят своето целомъдрие. (Мюминун, 23)

Нека не забравяме, че Аллах прави непорочен този, който иска да остане целомъдрен.

Този, на който липсва непорочност, изпитва горчилката от отсъствието ѝ.

Нека се помолим, така както Расулюллах ни е научил:

„Я, Рабби! От Теб искам праведност, благочестие и целомъдрие!"

СМЪРТТА НА ДРУГИЯ

Мукаддер Ариф
ЮКСЕЛ

Смъртта е свършека на жизнения капитал. Ние не можем да знаем колко е той, но го харчим като че ли е неизчерпаем. Живеем като че ли на тоя свят благата са дадени на нас, а изчерпването им е дело на другите. Ако починалият е от семейството ни или пък е наш приятел, тогава усещаме, че нещо се откъсва от сърцето ни. Дори при този случай смъртта е минала покрай нас и макар починалият да е наш близък, все пак е друг.

Никой не иска смъртта да застане над главата му. Ние, които живеем в настоящия момент, като хора, които никога не са умирали, предпочитаме да не забелязваме сериозността на смъртта, и да продължаваме да живеем безгрижно. Нас не ни харесват дори заради старанието да разбираме писанията и хората, които говорят за смъртта. А пък няма кого да питаме който лично да е изпитал смъртта.

За децата смъртта е обикновена игра. Те десетки пъти се убиват с играчките си. Не е проблем да наблюдават смъртта и по екраните на компютрите.

Младите изживяват такива моменти, които не се побират в рамките на един живот, а да не говорим за смъртта, която при тях не е на дневен ред. Смъртта на младите хора винаги предизвиква трагични чувства. А смъртта на хората на средна възраст предизвиква размисли за починалата майка или баща, приятел, роднина или другар; за мястото, което трудно ще се запълни след негова смърт. Възрастните от своя страна, макар да виждат смъртта като една близка вероятност, смятат, че премного са работили през целия си живот,изморили се и имат право да си отпочинат и да почувстват вкуса на пенсионерството. И макар че все пак умират най-възрастните хора, те мислят, че умират хора от всяка възраст, че смъртта не е нещо характерно само за възрастните. Така всеки гледа да отдалечава смъртта от себе си макар да знае, че тя е толкова близка до него.

Гласът на муеззина, който известява някоя смърт е за друг. Друг е този, който е положен на погребалния камък. Този глас на муеззина е като нещо в реда на нещата, като известие за нечия смърт. То наскърбява единствено близките на починалия и се възприема като известие за смъртта на някой болен или възрастен, изживял живота си. А трябва да знаем, че при всеки глас на муеззина ние сме се приближили до смъртта, макар друг да е умрял. Този глад, известяващ смъртта на един човек същевременно е вик по поредното ни дихание, по отминаващия ни живот.

Ако сме били на обедния намаз, след намаза ще се чуе гласът на имама: „Заповядайте на намаз...“

С тези думи той призовава джемаата да се приготвят за погребалния намаз в прослава на починалия. Ако разполагаме с време, отзоваваме се на призива

на ходжата. Но малцина са тези, които мислят, че рано или късно този ходжа неизбежно ще води и техния погребален намаз. Вероятно и починалият едва ли е мислил за това. Ако обаче ние сме хора, които не забравят реалността на смъртта, не можем да не мислим, че един ден този джемаат ще освидетелства и нашата смърт, както правим в момента.

Размислите върху смъртта нарушават вътрешния мир на някои хора. Вместо да се задълбочава в подобни размисли, на него му е по- удобно да рече, че тази тема не го засяга. Може би си казва, че вместо да умира всеки ден, за предпочитане е да умре веднъж. И наистина като мислим за смъртта, ние не я отдалечаваме от себе си, напротив, мисълта за смъртта прави по-смислен живота ни и по-малко ни обвързва със света.

Аллах Теаля предупреждава по следния начин онези, които мислят, че ще избегнат смъртта ако не мислят за нея:

„Смъртта, от която бягате непременно ще ви срещне. После ще бъдете върнати при Знаещия и неведомото, и явното, и Той ще ви извести какво сте вършили”. /Джума,8/

Толстой казва: «Онези, които не разбират живота, не пожелават

да разбират и смъртта». Онези, които отминават тихомълком покрай мисълта за смъртта са хора не актьори, фактори на ежедневните събития. Те мислят, че са осигурени и за живота си както са осигурили дома, колата и магазина си. Нима може да има доверие на преходните гаранции на живота в един свят, в който властва смъртта?

Всеки вярващ, който вярва в словата на айета: ***„Ние на Аллах принадлежим и при Него ще се завръщаме.“*** /Бакара, 156/ дори да не забележи явните и приближаващи се признаци на смъртта, започва да се готви за нея. При това знайно е, че там, където съществува готовност няма място за гняв и пазарлъци.

Всички пътища водят към смъртта. Човек и да забравя смъртта, тя не го забравя. Всеки знае, че живота на тоя свят, който започва с раждането, ще свърши със смъртта. Раждането е първото известие на смъртта. Всъщност смъртта сама по себе си принадлежи на живота досущ толкова, колкото и раждането. Ние плачехме при раждането си. А ще се усмихваме ли или ще плачем при смъртта, ще разберем като умрем.

Ние, мюсюлманите, вярваме, че смъртта е само една промяна на световете. Когато почине добър човек вероятно ще каже: «Тук е съществувал един съвсем друг и по-хубав свят. Макар да ми е мъчно за приятелите ми, които ги оставих след мен, но нали в края на краищата ще се срещнем тук, в задгробния живот». Горко ни, ние мислехме, че смъртта е край на всичко, ала живота все още продължава в един друг свят. Значи това е било то, което ходжите и религиозните книги ни учеха!»

ДИЯРБАКЪР
ГРАДЪТ НА ПЕЙГАМБЕРИТЕ

Селман ТАН

По време на един приятелски разговор присъстваше и Джемал Кансъз бей, който през 1995 г. е бил заместник-валия на Диярбакър. Той разказа онези неща, които са се случили по време на изграждането на язовир Джле, който сега напоява трийсет процента от полята край Диярбакър. Най-интересното, естествено, от разказа му беше за пренасянето на гробовете на пейгамберите Зюлкифл и Елйеса (а.с). Тогава отворили гробниците им след 3200 години и били пренесени на един хълм наблизо. По думите на присъстващите на това събитие, телата и на двамата пейгамбери били почти недокоснати.

9 гробници на пейгамбери и 890 на сахабии

Ако сте чули новина за пръв път, тя за вас е новина. Но освен, че малцина знаят за пренасянето на гробовете на двамата пейгамбери, то още по-малко знаят, че техните гробници се намират в границите на Турция. Естествено, аз също го научих за пръв път.

Имената на пейгамберите Зюлкифл и Елйеса (а.с.) се споменават с възхвала в страниците на Коран-и керим. В 45-и и 48-и айети на сура Сад се повелява: „И спомни си Нашите раби Ибрахим и Исхак, и Якуб - притежатели на сила и прозорливост! И спомни си Исмаил и Елйеса, Зюлкифл! И те са сред добрите“.

В свещените 85-и и 86-и айети на сура Енбия пък се повелява: «И (спомени) Исмаил, и Идрис, и Зюлкифл. Всички бяха от търпеливите, и ги въведохме в Нашата милост. Несъмнено те бяха от праведниците“.

Градът на пейгамберите

Диярбакър с основание се нарича градът на пейгамберите.

Един плакат с подобен надпис някога обърнал вниманието на покойния президент Тургут Йозал и той попитал приближените си: «Кои пейгамбери са живели тук?» След като изброили имената им, те му казали, че предстои гробовете на пейгамберите Зюлкифл и Елйеса да останат под водите на язовира. Покойният президент след като се посъветвал с Диянета, издал нареждане на Министерския съвет гробовете им да бъдат пренесени на близкия хълм.

Според известната информация в Диярбакър се намират гробниците на 9-ма пейгамбери и 3 местопребивавания на пейгамбери. В центъра на града са гробниците на Юнус и Джерджис пейгамбер. В околия Еил – гробниците на Зюлкифл, Елйеса, Харун Асафи, сина на Зюлкифл Данял, неби Харут. В околия Ергани - Енюш пейгамбер, шесто поколение внук на Хз. Адем, дядото на Хз. Нух, син на Хз. Шит, който се споменава в Коран-и керим. Хз. Енюш пък в Теврат (Тора).

Според преданието пейгамберите са били 124 хиляди, изпратени на древните цивилизации, чиито имена не се споменават в свещените книги.

В 47-и айет от сура Юнус се повелява: «За всяка общност имаше пратеник. И когато идваше техният пратеник, се отсъждаше помежду им със справедливост, без да бъдат угнетявани» А в 78-и айет от сура Мюмин е повелено: «И преди теб изпратихме и други пратеници, за някои ти разказахме, а за други не сме разказали. Никой пратеник не идва със знамение без позволението на Аллах. А щом дойде повелята на Аллах, ще се отсъди с истината и тогава измамниците ще понесат загуба».

В Диярбакър има и 3 местопребивавания на пейгамбериа, където те живели, където се усамотявали за ибадет или се установявали през лятото. Така например, Юнус пейгамбер се усамотявал във Фския, Зюлкифл (а.с.) в Ергани, а Иляс (а.с.) - в центъра на Диярбакър.

Когато сравним гробниците на пейгамберите, които са в съседните страни, ще видим, че техният брой в Кудюс /Йерусалим/ е 6; в Йордания - 4, в Сирия - 2; в Ирак - 4. Ако ви прави впечатление само

във вилаета Диярбакър има повече гробници, отколкото в тях.

Досега не знаехме, че отново в Диярбакър са най-многото гробници на сахабии - приближени на Хз. Пейгамбера ни. В историческите източници се посочва, че в града са 541, а заедно с околните общата им бройка е 850. Предполага се, че около 8000 сахабии са пристигнали в Диярбакър, било по време на завладяването на тези земи, било о време на Йезид и че мнозина от тях са останали в тях. През 659-а година синът на Халид бин Велид, Сюлейман представил тук исляма. Сега той и 27 негови приближени почиват под джамията Арапгир в центъра на града. Поколението на Халид бин Велид се установява в района на Арапкенди; на Хз. Омер - Прежмак, на Хз. Аббас - Еил и на Хз. Ебу Бекир - село Суни. А територията на Диярбакър до Мидят и Битлис е било заселено от рода на Сеид.

Улуджами в Диярбакър

Първото място, което посещаваме в Диярбакър е Улуджами. Големият турски пътешественик Евлия Челеби пише, че Улуджами в Диярбакър е петият хареми шериф като Месджиди харам, Месджиди Неби, Месджиди Акса, Емевийската джамия в Шам (Дамаск) и Улуджами в Диярбакър. Архитектурният вид на Улуджами в Диярбакър по много неща напомня джамията Емеви в Шам. Когато обаче прочетете надписа, става ясно, че и двете джамии са били построени по повелята на Меликшах. Освен това в своя пътепис „Сеяхатнаме“ Евлия Челеби споменава, че средната част на Улуджами е била изградена по времето на Хз. Муса.

Срещаме се с проф. Юсуф Кенан Хасполат от отделението по детски болести на Медицинския университет Диджле, който е роднина на Саид Нурси. Посветил себе си на проучването на културните ни ценности, на гробниците на пейгамберите и сахабиите и оцеляването им. Ето и някои моменти от онова, което той споделя във връзка с историята на региона: «Днес геологическата наука вече твърди, че «когато Всевишният Аллах след последния ледников период отново възродил живота, най-напред се стопяват ледовете в Караджадаг /Сърнена планина/, а след нея в Диярбакър.

Когато било решено да се изградят язовирите, взема се решение да се запазят археологическите обекти. При тези разкопки през последните 30-40 години се променя историята на света. По-рано за люлка на цивилизацията се възприемали Шумерите и Вавилония. Сега вече под светлината на археологическите разкопки се установило, че най-ранното заселено място в света е района на Диярбакър.

За пръв път в света започнали да засяват жито през 800-та година преди новата ера, в района на Ергани - Чайьоню, където растат рози, грозде и смокини.

Мястото, където за първи път в света са открити кибернетиката, роботиката и хидравликата е Диярбакър по времето на артуките.

Питаме го защо се казва Диарбакър, а той пояснява:

„Името на Диярбакър и Амид води началото си от Хз. Ибрахим, който след женитбата си със Сара и Хаджер се жени за Кутура, от която му се раждат 6 деца. Шестото му дете е Амид, който основал и града.

В този район е живял и Немруд, който наредил да хвърлят в огъня Хз. Ибрахим и изградил Вавилонската кула. След това Хз. Ибрахим се отдалечил от него и отишъл в Харран, където останал 15 години.

Името Диярбакър произлиза от името Бекир бин Ваил. Когато прославените последователи на Пейгамбера ни дошли в този край най-многобройно било племето на Бекир бин Ваил, чието име носи градът. Той също води началото си от Хз. Ибрахим.

Диярбакър е център на обетованата земя на евреите

Според еврейските източници центърът на рая Аден се намира тук, между реките Диджле и Фърат /Тигър и Ефрат/, сиреч Диярбакър.

Диярбакър наистина е градът на пейгамберите, сахабиите и светците - евлия. Това е свещен град. Нашите хора, без разлика на раса ще населяват тези земи отново като наследници на пейгамберите и светите им последователи. Защото и двете религии водят началото си от една и съща вяра. По времето на Първата световна война 700 слушатели от Дару-л муаллимин (Институт за учители) заминават за фронта, откъдето не се е върнал нито един.

Народът на Диярбакър много обича своите пейгамбери. По време на честването на светото рождение на Пейгамбера ни в Диярбакър са участвали рекорден брой души - 300 хиляди.

След срещата ни с Юсуф Кенан ходжа, заминаваме към околия Еил, покрай р. Диджле (Тигър) на 50 километра от Дирярбакър където са погребани 6 пейгамбери. Еил се намира. В Теврата името му се споменава като Сепхариб. Тук са живели асурийци. Тъй като Сюлейман и Давуд пейгамбер са били султани,

на Асурия, около 1200 година преди новата ера те завладели Диярбакър и се установили в района. Всъщност Асаф бин Бехрия, син на лелята на Сюлейман, е завладял Еил.

От могилата Неби Харун над язовир Диджле се открива широк пейзаж. Това е новото местопребиваване на пейгамберите, Зюлкифл и Елйса (а.с.). За тях са изградили прекрасна гробница-тюрбе, джамия и място за посетителите. Когато от връх Харун погледнете към язовира по крайбрежието, забелязвате някогашните населени места, залети от водата, чиито брой надхвърля 300.

След посещението ни в гробницата се връщаме в Диярбакър, за да чуем

Разказа на живите участници

в пренасянето на гробовете.

През 1995 г. по указание на Министерския съвет, Главната дирекция по вакъфите и Диянетът пристъпват към съвместна дейност. Като първа крачка е учредяването на комисия, която се заема с пренасянето на тленните останки на пейгамберите в новата гробница на връх Неби Харун. Тъй като всяко нарушаване на гробниците се смятало за неуважително отношение към покойниците, се решава тази работа да се извърши без много шум. Освен това членовете на комисията се заклеват, че няма да разказват за проблемите, възникнали по време на пренасянето. Членът на комисията Бурханеддин Инджедурсун разкрива същността на клетвата: «Тези гробници столетия наред се знаеха като гробници на пейгамбери. Ами ако в тях не се откриеше нищо? Именно за това взехме необходимите мерки“. Нека дадем малка информация за двамата пейгамбери: Елйеса (а.с.) идва на мястото на Ериха /Западна Шерия, Палестина/ и става пейгамбер като показал и чудо. Въпреки че посочвал верния път на синовете израеливи, малцина му вярвали, а начело на невярващите били асурианите. В Теврата името му се споменава като Елише. Зюлкифл пък е син на Еюб (а.с.) и също така е пейгамбер на синовете израилови, явил се след Елйеса (а.с.).

Придружаващият ни Махмуд Лачин разказва как са били пренесени гробовете: «Като членове на комисията отидохме при гробниците с цел да разузнаем. В настоящия момент гробът на Елйеса (а.с.), месджидът и медресето му, което е от 42 стаи, се намира 5 метра под водата. А гробът на Зюлкифл – на 30.

„О, свети хора, рекохме, това, което искаме да правим, е да ви спасим да не останете под водата, а да ви пренесем на по-хубаво място, за да може да получавате благословиите и на бъдещите поколения».

След сутрешния намаз, когато щяхме да почнем вече да копаем, Молла Омер ми рече: «Тази вечер в съня си взех една лозова пръчка, която бе започнала да съхне на процепа на една скала и заедно с теб я засадихме на по-хубаво място и тя веднага даде плод. Явно, делото, което предстои да извършим е благородно дело».

С петимата работници започнахме да копаем гроба на Елйеса. Работехме внимателно и със старание. Към края на втория ден на близо два метра дълбочина достигнахме до тленните останки. Бях отишъл вкъщи да взема храна за работниците. В продължение на 9 - 10 дена този екип беше у нас. Когато се върнах, те ги бяха изкопали. Вдигнахме ги, поставихме ги в предварително приготвения ковчег със зелени завивки. Тялото и покровът бяха съвсем здрави, непокътнати. Покровът беше от ръчно плетен вълнен плат и дебел като кече. Беше се залепил здраво за тялото. Вдигнахме го. Беше по-едър от нас, но със слабо телосложения. Заслужаваше си да се изживее този момент. Нека Аллах да укрепи вярата на всеки от нас. От благоприличие не отворихме покрова да го видим. Вдигнахме покойника, пренесохме го на новото му място и го погребахме, като произнасяхме текбир, салеват и фатиха.

Награда за най-добрите

Главно мюфтийство организира екскурзия за 92 деца с най-висок успех в летните Коран курсове в България и техните ръководители в дните от 7 до 11 септември 2014 г. в градовете Едирне и Истанбул.

Децата бяха представители на различни райони на България. Те посетиха важни клтурно-исторически паметници и местности в Турция, като джамиите в Едирне Селимие, Ескиджами, Ючшерефели джами, Музей на здравето и Топкапъ сарай, джамиите Султан Ахмед и Еюуб в Истанбул. Поразходиха се из Босфора с корабче, посетиха Аквариума и др. Тази екскурзия бе награда за тяхното старание през лятото. Разделиха се със сълзи и със задоволство от прекрасното гостуване. (Собств.инф.)

Поредно опорочаване на храм

Джамията в Благоевград отново е обект на агресия от страна изкривено демократично мислене.

Джамията в областния град на Пиринско отново стана обект на ксенофобски атаки. Тя е единствената джамия в Благоевград с историческо значение. Минарето й е единственото по архитектурно майсторство в региона. Тя бе отворена за ежедневни петкратни молитви през 2006 г. За съжаление се превърна в мишена на изкривения национализъм .

Само в края на 2013 г. имаше две нападения, неуспешен опит за влизане в джамията с разбиване на входната й врата, последвано след около месец със счупване на прозорци. Това бяха и единствените от множеството посегателства при които извършителите бяха заловени на местопрестъплението от имама на джамията и охранителната фирма.

Настоящето посегателство е провокативно действие което наслоява напрежение и затруднява междурелигиозните отношения.

Възпоменателна програма

В с. Люляково се проведе възпоменателна програма за големия учен роден в гр. Айтос през 1653г. Исмаил Хаккъ Бурсеви. Програмата се проведе със съдействието на Главно мюфтийство, Община Бурса, Асоциацията за култура и солидарност на балканските турци и Районно мюфтийство Айтос. Гости на програмата бяха Главния мюфтия д-р Мустафа Хаджи, народния представител от Р.Турция г-н Мустафа Йозтюрк, бившия народен представител от 42-ро Народно събрание г-н Хюсеин Хафъзов, генералния консул на Р.Турция в Бургас г-н Ниязи Акйол, районни мюфтии и други гости от страната и Бурса.

Програмата започна с приветствия от страна на гостите и продължи с научен панел с участието на лектори от теологическия факултет към университета в Бурса, които запознаха присъстващите с живота и религиозните творби на Исмаил Хаккъ Бурсеви. В края на програмата преподаватели по Коран в теологическия факултет и имами от Бурса очароваха присъстващите с художествено четене на Коран-и керим и Мевлид-и шериф.

Социалните дейности през месец Рамазан -2014

По време на месец Рамазан 2014г. Мюсюлманско Изповедание активно се включи в социални дейности подкрепено от благотворителни фондации. В рамките на свещения месец, бяха организирани ифтари във всички Районни Мюфтийства, в които се включиха около 14 700 души. Също така бяха раздадени хуманитарни пакети, с които са подпомогнати 707 социално слаби семейства. Хранителните помощи бяха разпределени по волята на дарителите в следните Районни Мюфтийства: София, Смолян, Айтос, Плевен, Добрич, Силистра, Шумен, Търговище и Сливен. На местно ниво мюфтийствата съвместно с дарители организираха ифтари и различни социални дейности през целия благодатен месец.